Mr. I. PENIKS
4223 Dorchester Str. W.
Montreal 6, P.Q.

Latvian Newspaper for America
Published twice weekly
by the Publishing Co DAUGAVAS VANAGS
Editorial and Business Office:
1004 Dundas St., W., Toronto, Ont., Canada
Phone — KEnwood 7297
General Representative in USA:
DV Pārstāvība 31-43 Steinway St. Long Island City 3. N.Y. USA.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL, POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA

AMERIKĀ

Nr. 10 TREŠDIEN, 1951. G. 7. NOVEMBRĪ 1. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās.
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — Dr. iur. HUGO VITOLS
Redakcija un kantoris:
1004 Dundas St., W., Toronto, Ont., Canada.
Telefons — KEnwood 7297
ASV redakcija un galvenais pārstāvis:
DB Pārstāvība ASV, 31-43 Steinway St. Long Island City 3. N.Y. USA.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.00;
par 6 mēn. $8.00; par 1 gadu $15.60
Sludinājumu maksa:
slud. daļā $1.30; tekstā $2.60
par vienu collas telpu 1 slejā

Sabiedrotie atgūst zaudēto territoriju

Korejā. — Ķīniešu komūnisti 20 tanku atbalstā, pirmdienas naktī rietumos no Iončonas uzsāka plašu uzbrukumu.

Sabiedrotiem vietumis nācās atkāpties, bet drīzi vien viņi pretuzbrukumā atguva zaudēto territoriju.

Gaisa kaujā 92 amerikāņu strūklilmašīnas sastapās ar 145 krievu MIG'iem, no kuriem 2 notricea, iespējams, ka 2 iznīcināja un 6 sabojāja.

Amerikāņu strūklilmašīnas gaisa kaujā nav cietušas. Bet komūnistu zenītartilerija notriekusi divas sabiedroto lidmašīnas.

Neatdošot Kensongu

Muṣana. — Komūnisti savā radioraidītājā pag. svētdien paziņoja, ka ir ar mieru atzīt pašreizējo kaujas līniju — ar vai bez sikiem pārlabojumiem, bet tie nekad neatzīšot Kesongas atdošanu.

ASV PLĀNOJOT IZBEIGT AUKSTO KARU

Parīze. — Treju lielo Rietumu valstu ārlietu ministri svētdien uzsāka neformālās sarunas. Kliūst baumas, ka Amerikas Sav. Valstis nodomājušas uzsākt miera ofensīvu atbruņošanai un aukstā kara izbeigšanai ar Padomju Savienību.

ASV valsts sekretārs Dins Ačesons, Anglijas ārlietu sekretārs Antonijs Īdens un Francijas ārlietu ministrs Roberts Šūmans, kas turpina sarunas aiz slēgtām durvīm, par šo tematu neizteicās.

No Vašingtonas nāk ziņas, ka prezidents Trūmens trešdienas vakarā teiks runu, kurā ierosinās jaunu plānu miera stiprināšanai.

Dažas aprindas domā, ka amerikāņi no Maskavas prasīsot šādu noteikumu īstenošanu savas miera gribas pierādīšanai darbos:

1. Korejā nolīgstams īsts pamiers, kuram sekotu miera līgums ar drošām garantijām pret jaunu komūnistu agresiju Indoķīnā, Irānā, Indonēzijā vai Filipīnās.

2. Krievu militāro padomnieku izvākšana no padomju satelitu valstīm.

3. Miera nolīgšana ar Austriju.

4. Vienošanās par atomenerģijas un citu masu iznīcināšanas ieroču kontroles sistēmu, kopā ar pilnīgu un brīvu visu atomražošanas iespēju kontroles sistēmu, lai izslēgtu katru slepenu bruņošanos.

Amerikāņi uzsāksot savu miera ofensīvu Apvienoto Nāciju pilnsapulcē, lai tad aizsteigtos priekšā padomju ārlietu ministra Andreja Višinska propagandai.

Kādu taktiku piekops Višinskis un kādas instrukcijas tam būs portfeli līdz no Kremļa, nevienam vēl nav zināms. Lai nu būtu kā būdams, šai ziņā Parīzē negaida nekādus pārsteigumus.

Rietumu lielvalstis esot nodomājušas izveidot kollektīvu drošības sistēmu, kas vērstos pret jebkuru agresiju.

Bez šīs nule minētās pretagresiju programmas Apvienoto Nāciju pilnsapulcei būs jāapspriež viss Korejas jautājums, gaidītais padomju ierosinājums par ieroču samazināšanu un atomieroču izsludināšanu ārpus likuma, Rietumu ierosinājums nodibināt komisiju jautājuma apspriešanai par brīvu vēlēšanu noorganizēšanu visā Vācijā, Palestīnas problēma, Padomju veto dēļ Itālijas uzņemšana Apvienotās Nācijās darba kārtībā nav uzņemta.

Ēģiptes valdība nerimstas

Kairo. — Ēģiptieši pasludinājuši, ka ikviens ēģiptiešu strādnieks, kas vēl 30. novembrī atradīsies jebkādā angļu darbā, tiks tiesāts par nodevību.

Šo deklarāciju kādā preses konferencē izsludināja Sabiedrisko lietu ministrs Abdels Fatah Hasans Pašā, kas tai pašā laikā piebilda, ka Ēģiptes valdība spērusi soļus, lai sagādātu darbu visiem tiem, kam darbs pie angļiem jāatstāj.

Patlaban angļu darbā Suecas kanāļa joslā atrodoties 45.000 strādnieku; 40.581 reģistrēti angļu pasākumos ārpus kanāļa joslas.

Ministrs paziņoja, ka 21.600 strādnieku jau atstājuši Suecas kanāļa joslu; 17.000 no tiem darbs esot jau sagādāts. Ēģiptes valdība kanāļa joslu pametušajiem strādniekiem maksājot algas, neatkarīgi no tā, vai tiem darbu sagādās vai nē.

Dienvidkanadā sniegs

Ontario provincē iestājusies ziema. Vellandas novadā pag. svētdien piecās stundās uzsnigusi 2 pēdu dziļa sniega kārta. Sakarā ar sniegu un salnu Toronto pilsētā reģistrēti 100 mazāki satiksmes nelaimes gadījumi.

Pirmās Latviešu ev.-lut. draudzes Sv. Andreja baznīcas iesvēte

Svētdien, 4. novembrī, Toronto iesvētīja Pirmās Latviešu Ev.-Lut. draudzes lielo un krāšņo dievnamu — Sv. Andreja baznīcu.

Jau aizlaikus ļaužu straume — latvieši un igauņi — plūst pa vairākām durvīm dievnamā, kurā virs altāra novietnes, pret gotisko loku paceļas senlaiku stilā veidotu ērģeļu zeltītās stabules. Zem tām kancele ar divi uzejām un zemāk altāris; uz tā abām draudzēm kanadiešu dāmu dāvināti svečturi un zelta krusts. Turpat Latvijas ģenerālkonsula Reja N. Braisona sveiciens — lielisks baltu chrizantēmu grozs.

Baznīca pildās, un drīzi vien vairs nevar atrast nevienas brīvas vietas. Daudziem jāpaliek stāvus visu dievkalpojuma laiku.

Tec saulīte tecēdama...

Pazemīgi, klusi un bezgala skumji iedūcas ērģeles — „Tec saulīte tecēdama". Skaņas it kā ar maigu mātes roku noglāsta līdz tam laikam vēl pasvešās velves, bet nu tās, latviskās mīļās tautas dziesmas noglāstītas, kļūst kā latviešu debesis. Un te jau arī procesijā nāk garīdznieki: kanadiešu, latviešu, igauņu. Tad ērģelnieka Jāņa Norviļa spēcīgās, mūzikālas rokas raisītas, ērģeles pacel svinīgi noskaņotos baznīcēnus varenā J. S. Bacha Fantazijā un Fugā,, lai pēc tam tvirtinātu latviešu lūgšanām atvērtās sirdis ērģelnieka paša komponētās Himnas. — Svēts mantojums skaņām, dodot godu tiem, kas savu dzīvību atdevuši par saviem brāļiem.

Baznīcas altāra krusta un svečturu iesvēti izdara Kanadas Ev.-Lut. Sinodes sirmais prezidents Dr. H. Reble.

Nebīstaities, pastāviet

Un tad latviešu un igauņu draudzes kopā ar kanadiešiem pacel savas balsis koralim „Teici to Kungu, to godības ķēniņu svētu". Mēles tik dažādas, bet korāļa melodija un saturs tie paši. Tās ir tās pašas skaņas, ko mūsu auss dzirdējusi no pašas bērnības. Viss, kam ir dvaša, ar teikšanas prieku lai slavē! dzied latvietis, Mis iial liigub, see kiiku, sest tema teeb imet! dzied igauniete, All that hath life and breath, — come now with praises before Him!

84 psalmu nolasa Kanadas Ev.-Lut. Sinodes sekretārs māc. C. R. Kronmillers, kam pieslēdzas Toronto igauņu vīru koŗa spēcīga dziesma. Dievkalpojums turpinās un atkal trejās mēlēs ceļas luterāņu kareivīgā himna, ko ik vakaru jundā dziedāja mūsu kristīgie karavīri, Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils.

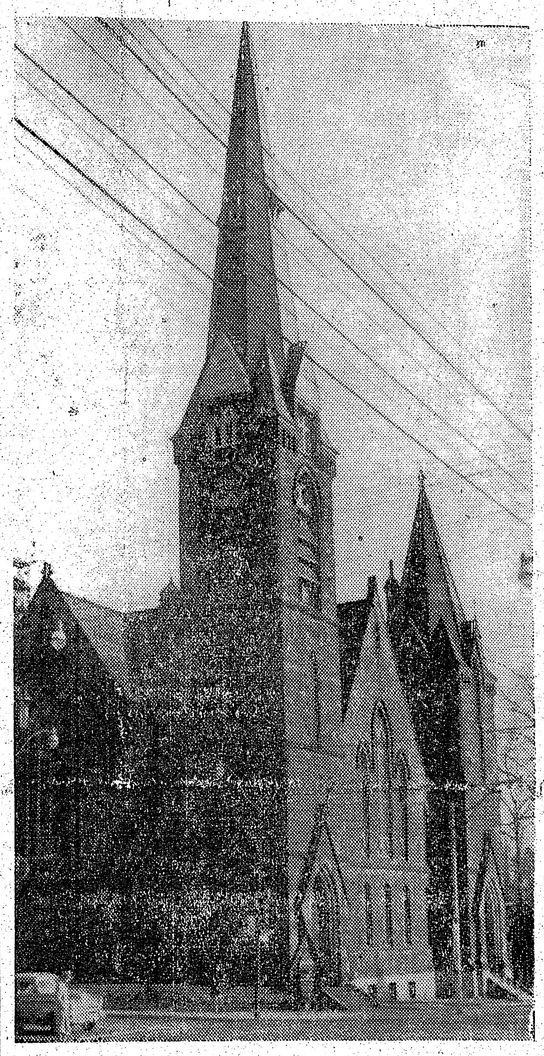

SV. ANDREJA BAZNĪCA Foto J. Kreilis

Cildenu — cilvēcīgu spredīķi architektoniskā vienkāršībā teica Iekšējās Misijas Komitejas sekretārs māc. A. G. Jakobi, ņemdams par vadītājiem vārdiem Mozus vārdus izraeļa bērniem pēc izbēgšanas no Ēģiptes gūsta: aizmugurē ienaidnieks, pa labi un kreisi kalni, priekšā jūra... Tā bija arī latviešiem un igauņiem.

Jums jāizturēt, un jūs izturēsit līdz tai laimīgajai dienai, kad ceļš uz jūsu dzimteni būs atkal brīvs. Jūs izturēsit, ja būsit lojāli pret Dievu, lojāli pret savu ticību, lojāli pret savu tēvu zemi un šo zemi, ko esat izraudzījušies par savu galīgo vai pagaidu mājvietu. Mēs zinām, jūs, latvieši un igauņi, esat lojāli, jūs esat to pierādījuši ar savām ciešanām.

Pēc šī cildenā spredīķa nāca latviešiem aigrābjošākais brīdis: Erikas Freimanes vadītā Dainas jauktā koŗa un Ksenijas Brantes dziedātā A. Jurjāna kantāte Tēvijai, Jāņa Norviļa ērģeļu pavadījumā. Lai visu mūsu pateicība ikvienam koristam, ikvienai koristei, diriģentei, ērģelniekam un solistei, kas dziedāja tik nevainojami tik izjusti un dzidri kā reti kāda dziedātāja pirms viņas.

Rūpju un gadu, kompromisu un pametumu izvagotie vaigi kļuva mitri. Mutautiņi cēlās pie acīm. Galvas noliecās:

Augstais Dievs, piešķir Tai baltas dienas...

Igauņu draudzi uzrunāja tās mācītājs O. Pello latviešu draudzi — māc. A. Čops, izceldams siltu jūtu apdvestajiem vārdiem to garīgo namu, kas draudzei jācel šai dievnamā. Ikvienam no mums jātop par derīgu elementu šim garīgajam namam, namam, kas Dievam patīkams. „Uzceliet no sevis pašiem kā no dzīviem akmeņiem garīgu namu"... Mācītājs arī teica, ka dievnams nodots abu draudžu rīcībā ar tiesībām dievnamu iegūt savā īpašumā.

Tad atkal pacēlās Igauņu vīru koŗa viņu dailskanīgajā valodā dziedātā dziesma,

Sveicieni

Sveicienus jaunajām draudzēm beigās nesa mācītājs Dauss, kas šai baznīcā pirms 62 gadiem bija ienācis kā svešnieks starp svešniekiem, bet korali Teici to Kungu dzirdot, pēkšņi juties starp draugiem. Māc. Dr. A. Grunvalds no Pirmās Luterāņu baznīcas, kas savā paspārnē bija izauklējis abas — latviešu un igauņu — draudzes, atcerējās abu draudžu tapšanas ceļu. Sveicienus nesa arī Luterāņu Pestītāja draudzes pārstāvis māc. H. Opermans un Latvijas archibīskapa Dr. Grīnberga pārstāvis prāvests A. Skrodelis, kas dedzīgā runā lika baznīcēniem pie sirds palikt uzticīgiem Dievam un Latvijai.

Kanadas Sinodes prezidents Dr. J. H. Reble nolasīja vēl citus apsveikumus un dažus vārdus teica arī vācu valodā.

Sinodes prezidents arī uzsvēra, ka paši kanadieši necienītu un nespētu paļauties uz cilvēku, kas vienā dienā atmet savas tradicijas un uzticību savai tēvu zemei, lai pievērstos citai.

Svētīšana un „Lai Dievu visi līdz nu teic" nobeidza izcilo, neaizmirstamo Sv. Andreja Ev.-Lut. baznīcas iesvētīšanas dievkalpojumu.

Himnas

Kad galvas liecās atvadu Tēvreizei, baznīcu pārsalca pēdējais saviļņojums — ērģelnieka J. Norviļa klusi spēlētā Latvju tautas lūgšana, kas vijās kopā ar igauņu himnu.

Lielais, svinīgais dievkalpojums bija galā, lai turpinātu dzīvot atmiņās gadu gadiem.

Latviešu un igauņu Dieva namā, kuŗa iegūšanā palīdzīgu roku sniegušas arī Amerikas Luterāņu Apvienotā Baznīca un Luterāņu Pasaules Federācija, reiz mēnesī noturēs arī dievkalpojumu angļu valodā nevienai draudzei nepiederīgajiem cittautu luterāņiem kā zviedriem, norvēģiem u.t.t.

H.V.

BENZĪNA IEGŪŠANAI IZMANTOS ŪDENI

IZGUDROTĀJS JAU BRAUC AR „PAŠA BENZĪNU"

Benzīna iegūšana no ūdens bija mūsu dienu ķīmiķu iecerēts sapnis, kas tagad īstenojies. Daudzi zinātnieki šo problēmu risinājuši vairākus gadus un tikai nesen vācu ķīmiķis Dr. Koelbels guvis panākumus. Viņš paziņojis, ka eksperimenti izdevušies un benzīna iegūšana no ūdens kā teorētiski, tā arī praktiski atrisināta.

Drīzumā Dr. Koebels savu izgudrojumu demonstrēs vācu ķīmiķu sanāksmē Ķelnē, kuŗā piedalīsies arī ārzemju speciālisti.

„Lai iegūtu benzīnu, vajadzīgi tikai ūdens, parastais ūdens un lētā ogļskābe," preses pārstāvjiem paskaidrojis Dr. Koelbels. Ar šo atrisinājumu vainagots kopš 1925. g. pazīstamā Fišera—Tropša naftas produktu iegūšanas metode. Tikai tāpēc, ka bija vajadzīga dārgā ūdeņraža gāze benzīnu ražot „mākslīgi")līdzšim saimnieciski neatmaksājās). Turpretim ūdens nemaksā nekā. Bet ūdens vien, to jaucot ar ogļskābi, vēl benzīnu nedod. Lai tos ķīmiski savienotu — vajadzīgs piemērots katalizātors. Šinī ziņā noderīgs niķelis, kobalts un dzelzs.

Procesa norise ir šāda: stabilu cilindrisku trauku piepilda ar dzelzs graudiņiem un pie 180-200 C gr. laiž tam cauri ūdens garaiņus sajauktus ar ogļskābi pie kam ūdeņraža un ogļekļa atomi savienojas, radot naftas sastāvdaļas no vieglas metāngāzes līdz pussķidram parafinam. Iegūtos produktus vienu no otra atdala parastās destillācijas ceļā.

Lai iegūtu vienu litru benzīna vajadzīgi 5 kubikmetri ogļskābes."

Sava auto vajadzībām Dr. Koelbels jau lietojot „paša benzīnu". Viņš pārliecināts, ka nākošajā gadā jauno metodi izmantos benzīna ražošanai plašākos apmēros.

Par jauno atradumu interesējas ASV Degvielu Pētīšanas Institūts.

Austrumvācijas armija aug

Berline. — Sistēmatiska Austrumvācijas komūnistiskās armijas izveidošana pēc padomju paraug turpinās ar kāpjošu sparu un steigu. Nākamajā mēnesī 5000 jauni virsnieki pabeigs 9 mēn. ilgos sagatavošanās kursus.

Saskaņā ar instrukcijām, ko saņēmuši vecākie vācu virsnieki, kas ieguvuši vislielāko Maskavas labvēlību, kursus beigušie jaunie virsnieki veidos īpašu virsnieku korpusu

Steidzina ASV aizsardzību pret ienaidnieka uzlidojumiem

Radaru aizsardzības tīkla izbūve tuvojas nobeigumam, bet atvaires lidmašīnu sagādē vēl daudz darba.

Savienoto Valstu gaisa spēku štāba šefs ģen. Hoits Vandenbergs informējis laikrakstu pārstāvjus, ka radara tīkla izveidošana, kuŗas uzdevums brīdināt ASV no sagaidāmiem gaisa uzbrukumiem, tuvojas nobeigumam. Radaru sistēma, kas pietiekamā attālumā apjožot Savienotās Valstis, uzsākšot pilnu darbu visai drīz.

Tāpat ģen. Vandenbergs arī paskaidrojis, ka vēl paiešot ilgāks laiks, kamēr būšot pilnīgi sagādātas un noorganizētas lidmašīnu vienības, kam gaisa uzbrukumu atvaires sistēmā ļoti svarīgi uzdevumi — atvairīt radara pieteiktos uzlidojumus. Šajā ziņā esot vēl ļoti daudz jādara, lai pasteidzinātu pilnīgas gaisa aizsardzības sistēmas izveidošanu. Atvaires uzdevumiem vajadzīgo lidmašīnu pirmie paraugi esot izgatavoti jau pirms 2 gadiem, bet to gatavošana plašos apmēros esot uzsākta tikai tagad.

Brīdināšanas un atvaires tīklu izveidošanā Savienotās Valstis cieši sadarbojoties ar Kanadu. Šī sadarbība esot nepieciešama, lai eventuāla pēkšņa komūnistu gaisa uzbrukumā varētu dot izšķirīgu kopēju pretsitienu, vienalga, kur arī ienaidnieks parādītos: gar polāro loku, Pasifika vai Atlantika plašumos.

Uzsvēris lielo rūpību, ar kādu ASV veic šo tik vitālo darbu, kā arī laiku, kas nepieciešams tik komplicētas un plašas sistēmas izveidošanai, ASV gaisa spēku šefs atgādina arī milzīgos līdzekļus, ko prasa šīs aizsardzības nozares radīšana.

Jaunajā Ziemeļamerikas radaru tīklā viena pati atsevišķa stacija maksājot vidēji ap 5 milj. dolaru, un tai vajadzīga ap 400 cilvēku apkalpe, kas uztur to kārtībā un apkalpo ierīces. Šādas stacijas esot dučiem vajadzīgas vienā pašā arktikas apgabalā; to skaitā neesot ietilpināti īpašie aizsardzības iecirkņi ASV un Kanadas rūpniecības rajonos.

Paskaidrojumu nobeigumā ģen. Vandenbergs vēl piebildis, ka visas radaru tīkla ierīces un instrumenti esot modernākie ASV ražojumi, un tiem varot dāvāt vislielāko uzticību.

Dienvidslavija vēlas atombumbas

Belgrade. — „Dienvidslavija ir sagatavojusies aizstāvēties pret jebkuŗu uzbrucēju, bet tai būtu noderīgi iegūt dažas amerikāņu atombumbas," izteicies plkv. Peko Dapcevics 14 amerikāņu žurnālistiem, kas apceļo Eiropu.

„Mēs prastu to labi izlietāt," vēl piebildis Dapcevics, kas ir Tito armijas štāba priekšnieka vietnieks. D. no 1926.—1928. gadam studējis taktikas problēmas Maskavā.

DAUGAVAS VANAGU PRSTAVNIECĪBA ASV,
LAIKRAKSTA LATVIJA AMERIKĀ ASV
redakcija un kantoris un
ALAs APRŪPES BIROJS
pārgājuši jaunās telpās
31—43 STEINWAY St.,
LONG ISLAND CITY 3, N.Y. U.S.A.
Visām šim trim iestādēm domāto korespondenci sūtīt uz šo adresi

Dzimstības kontroles eksperti Indijā

Sanfrancisko. — AN pasaules veselības organizācijas ģenerāldirektors Dr. Broks Čisholms paziņojis, ka tuvākos mēnešos Indijā izdarīs dzimstības kontroles eksperimentus. Tie notiks ļoti plašā apjomā un aptvers visu indiešu nāciju.

Komentējot šo paziņojumu preses konferencē, Dr. Čišholms paskaidrojis, ka valdības uzraudzībā visā Indijā notiks īpaši kursi, kas sāksies visai drīz un mācīs „vienmērības metodi" dzimstības kontrolē.

Paklausot Indijas premjēra Nēru aicinājumam, kā novērotāji uz turieni dosies arī vairāki AN locekļi lietpratēji. Kā pirmais ceļā devies ASV pārstāvis Dr. Ābrams Stone.

„Nav sagaidāmi nekādi reliģisko aprindu iebildumi," paskaidroja Dr. Čisholms, „jo vienmērības metode nav pretstatā Moslema vai Hindu mācībām.

Apmācības, kas iepazīstinās ar dzimstības kontroles metodēm, visdīrms notiks lielākos rūpniecības rajonos, bet vēlāk — laukos.

Sieviešu karaspēks Ēģiptē

Kairo. — Plašā Ēģiptes sieviešu organizācija „Nīlas meitas" nolēmusi dibināt pirmo sieviešu militāro vienību, kurā būs 50 sieviešu, ko izraudzīs tikai no organizācijas loceklēm. Bez tam „Nīlas meitas" nolēma tūdaļ sagatavot 50 karalauka māsu un pirmās palīdzības sniegšanā apmācīt 2000 sieviešu.

Organizācija uzsāks plašu ziedojumu vākšanas akciju, lai materiāli atbalstītu strādniekus, kas sakarā ar ēģiptiešu nedraudzīgo nostāju pret britiem pārtraukuši darbu Suecas kanāļa rajonā.

„Nīlas meitu" apvienība savā laikā nodibināja žurnāla izdevēja energiskā, Dorija Šafika, ko vēlāk izslēdza no Kairo universitātes un atlaida no skolotājas vietas.

Ontario sākusies parlamenta vēlēšanu kampaņa

Ontario apgabala parlamenta vēlēšanas notiks š. g. 22. novembrī. Starp daudzajām partijām, kas uzsākušas vēlēšanu kampaņu, izceļas līdz šim vadošā. Progresīvi — Konservātīvā partija. Viņas pretinieki ir liberāļi, sociālisti un komūnisti. Konservātīvo pirmie vēlēšanu saukļi ir: „Nost komūnismu" un „Ciņu pret krievu imperiālismu". Partijas līderis G. A. Drūs (Drew) savas partijas nostāju deklarēja ukraiņu 60. gadu jubilejas svinības š. g. 30. sept., Toronto teiktā runā.

Par konservātīvo partijas kandidātu Toronto izraudzīts arī ukraiņu advokāts Džons Jaremko, kas ukraiņu aprindās labi pazīstams kā aktīvs politiķis un labs organizators. Viņa vēlēšanu iecirknis ir Belwoods Ŗiding, kur jau divas reizes parlamentā ievēlēti komūnisti. Šinī iecirknī, kur dzīvo dažādu tautību piederīgie, to starpā arī latvieši, tam nāksies iztikt ar asu ciņu. Lai šinī iecirknī gūtu panākumus, partija izvēlējusies tieši Jaremko, cerībā, kā par viņu balsos visi pretkomūnisti kā angļi, tā arī citu tautību vēlētāji. Ukraiņi Jaremko atbalstīs visiem spēkiem. Kā nesamierināma komūnisma ienaidnieka un aktīva cīnītāja, Džona Jaremko puse ir arī mūsu tautiešu simpatijas.

Otrs konservātīvo partijas ukraiņu kandidāts parlamenta vēlēšanās uzstādīts profesionālists Starševskis, kas jau trīs reizes ievēlēts par Ošavas pilsētas galvu.

FRANČU MAROKĀ SADURSMES

Franču Marokā pašvaldību vēlēšanu laikā notikušas smagas sadursmes, kuŗās 6 personas nogalinātas un 70 ievainotas.

Sadursmes notikušas sakarā ar to, ka franči deportējuši no Marokas uz Madridi starptautiskās zonas Tunisijas nacionālistu vadoni Habību Burgību, tādējādi pārkāpjot savas tiesības.

Šai pašā sakarā Tanžerā 100.000 strādnieku atteicās strādāt. Amerikāņi un angļi ir ļoti neapmierināti ar franču rīcību, jo tā traucē Atlantijas pakta harmonisku īstenošanu.

ŠINI NUMURA:

* SABIEDROTIE ATGŪST ZAUDĒTO TERRITORIJU 1:1
* ASV PLĀNO IZBEIGT AUKSTO KARU 1:1
* SV. ANDREJA BZANĪCAS IESVĒTE 1:3
* ONTARIO VĒLĒSANU KAMPAŅA 1:6
* BENZĪNS NO ŪDENS 1:7
* BRIESMAS AIZ ŠŪPUĻIEM 2:1
* PREZIDENCIĀLĀ DEMOKRATIJA 3:5
* DURBES KAUJA 4:5
* SKANDĀLS VĒSTNIECĪBĀ 4:3

LATVIJA

ir Amerikas kontinentā plašākais latviešu laikraksts, kas mūsu tautiešiem Savienotajās Valstīs un Kanadā sniedz vispusīgu informāciju par latviešu dzīvi visās zemēs, tāpat arī ziņas par pasaules politiskajiem notikumiem.

Laikraksts pasūtināms visās ASV un Kanadas Daugavas Vanagu Apvienībās, nodaļās, kopās un pie DV pilnvarotiem, kā arī laikraksta redakcijās ASV un Kanadā un pie mūsu pārstāvjiem.

Briesmas aiz šūpuļiem

INGRIDA VĪKSNA

Mums ir biedrības, klubi, apvienības un fondi. Mēs esam cēlu domu un lielu ideju pārsātināti, mūsu ausis ir piekliegtas skaistiem vārdiem, mūsu domāšana pieradināta pie frāzēm un saukļiem, mēs ejam bieži apkārt kā dzingstoši zvārguļi, savu latvietību un labdarību sludinādami, mudinādami, kauninādami un aprādami. Mēs dibinām aizvien jaunas un atkal jaunas biedrības un klubus, mēs dalāmies un drūpam, naivā ticībā, ka tā darām lielu un cēlu darbu, beigās pārvērzdamies par vienšūniņu amēbām, kas vairojas daloties, kļūdami aizvien vājāki un īgnāki. Un kad beidzot vienā pilsētā mums ir tikpat daudz biedrību priekšnieku, cik biedru katrā biedrībā, mēs sākam aizmirst, kādēļ īsti esam nākuši kopā, kādēļ īsti mētājam savus lielos, skaistos vārdus, līdz kādā skaidrības brīdī atskārstam, ka tās bieži ir vējdzirnavas, ar ko cīnāmies — ne mūsu vienīgais, īstais un nāvīgais ienaidnieks.

Vai nebūtu gana ar vienu vai divām, ļaunākā gadījumā trim spējīgām organizācijām, kas ietaupīs mums laiku, enerģiju un nevajadzīgus strīdus, sasniedzot daudz sekmīgāk iecerētos mērķus.

Šodien liekas smieklīgi, ka vīri sirmām galvām, vīri pusmūžā un jaunekļi, kopā sanākuši, gudro par to, kā i z t u r ē t svešumu, kā p a l i k t par latviešiem, kā s a g l a b ā t sevi un latvisko kultūru līdz atgriešanās brīdim.... Vai var būt vēl liekāki vārdi? Tas, kas piedzimis un uzaudzis zem Latvijas debesīm, kaut tūkstoškārt gribēdams, nemaz n e v a r kļūt par angli, zviedru, vācieti vai amerikāni. Un ja no simta būs viens, kas noliegs savas asinis, tas latviešu tautai nebūs nekāds zaudējums — kam saknes ir bijušas vājas un aizcirstas, sirds gļēva un auksta, — lai labāk iet. Tāpat divu paaudžu laikā neiznīks ne rakstītais latviešu vārds, nedz arī izskanēs latviskā dziesma — vēl mums nedraud neviena no šīm briesmām, un, ja mēs droši varētu nosaukt dienu dažu desmitu gadu laikā, kad varēsim braukt mājās, mums nebūtu ne mirkli jābīstas, ka mēs varētu kaut ko zaudēt no savas tautas garīgajām vērtībām.

Bet briesmas slēpjas citur.

Kas notiks ar mūsu jauno audzi, kādi izaugs bērni, kam lemts šūpuļa līksti cirst svešumā? Ja mēs laikus neieraudzīsim tās briesmas, kas glūn aiz šo jauno dzīvību svešumā kārtajiem šūpuļiem, mēs gluži veltīgi būsim dibinājuši savas biedrības, izdevuši laikrakstus, rakstījuši grāmatas, ziedojuši fondiem un pirkuši savus staltos namus. Pienāks stunda, kad viss tas kļūs lieks — dažas sirmas galvas — pēdējās — rakstīs un runās tukšumā, sauks un aicinās kurlām ausīm, — tās būs pēdējās, kas runās un sapratīs savu valodu, pēdējās, kas ar ilgām raudzīsies pāri jūrai. Un šīs ilgas netiks piepildītas, vārdi iekritīs tukšumā, jo nebūs, kas tiem nodrošina atceļu. Nebūs vairs latviešu jaunatnes, nebūs vairs latviešu tautas.

Tādēļ šodien, pēc tam kad esam gādājuši par saviem cīnītājiem un invalidiem, mums ir tikai viens absolūti neatliekams, svarīgs un degošs pienākums — rūpēties par savu jauno audzi! Vai nav kauns, ka ģimenes ar bērniem nevar atrast sev pajumti latviešu mājās, vai nav kauns, ka jau šodien ir bērni, kas neprot vairs savu mātes valodu, vai mums nav jānosarkst citu trimdinieku pulkā, ja apsaucam bērnus, lai tie nerunātu savu valodu citiem dzirdot?

Tā māte, kas trimdas smagumu nesot, būs atradusi laiku, iemācīt savai meitai vai dēlam latviešu valodu, tie vecāki, kas būs pratuši iededzināt savu bērnu sirdīs mīlestību pret neredzēto tērzemi, tie, kas būs mācējuši izaudzināt jauno paaudzi par ceļiniekiem uz mājām — ir mūsu šīsdienas lielākie darba darītāji, īstākie latvieši un karstākie patrioti — kaut arī tie nebūtu desmit biedrību biedri, kaut arī tie nebūtu teikuši neviena skaļa vārda par tērzmes mīlestību.

Arvīds Bočkis

Latvieši Gautingas TBC sanatorijā

18. klm atstatu no Minchenes, Garmiš-Partenkirchenas virzienā atrodas bij. IRO sanatorijā Gautinga, kas ar š. g. 1. maiju pārgāja vācu pārvaldē un visus slimniekus pārskaitīja vācu saimniecībā, tādā ceļā „sekmīgi" atrisinot „IRO Hard Care" tbc slimnieku izvietošanas programmu. Līdz ar sanatorijas nodošanu vācu pārvaldē, IRO nodeva, 2 milj. DM bij. garāžu ēku pārbūvei slimnieku dzīvojamās telpās, lai šo sanatoriju izveidotu par lielāko Rietumvācijā un vienkopus koncentrētu visus ASV joslas tbc slimniekus, bij. DP. Šie pārbūves darbi tuvojas noslēgumam un uz Gautingu tiek pārvietoti Amebrgas sanatorijas iemītnieki.

Latviešu slimnieku vajadzībās un sabiedrisko dzīvi vada un kārto Daugavas Vanagu organizācija un Latviešu komiteja.

Sarunā ar Daugavas Vanagu Gautingas nod. vadītāju, bij. leģ. arch. J. Veisu, pēdējais izteicās: „Vispirms DV invalidu kopā apvienojās bij. leģionāri, Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieki, vecie strēlnieki un citi cīnītāji, kas, aizstāvēdami savu tēvu zemi, iemantojuši grūti dziedināmo plaušu kaiti — tuberkulozi. Tagad, pieaugot kopas dalībnieku skaitam, kā ar sanatoriju pārejot no IRO aprūpes vācu pārvaldē un zūdot visām izceļošanas cerībām, kopas dalībnieki nolēma pārorganizēties DV Gautingas nodaļā, lai organizēti aizstāvētu savas tiesības un veidotu latvisku sabiedrisko dzīvi.

DV Gautingas nod. pag. valdē ievēlēti: priekšs. J. Veiss, vietn. A. Endziņš, loc. R. Dreimanis, K. Cīrulis un E. Rumpis.

Daugavas Vanagu invalidu kopas līdzšinējais darbs pastāvēja līdzekļu sagādē kopas locekļu materiālam atbalstam. Ar DV Aprūpes biroja amerikāņu joslā palīdzību šis jautājums arī laimīgi atrisināts. Kopas dalībnieki, kā arī daļa sanatorijā esošo pārējo tautiešu no DV Aprūpes biroja saņem nelielu kabatas naudu 5—15 DM mēnesī. Katram atsevišķi šīs summas nav lielas, bet mēnesī tas nozīmē pabalstu DM 670 apmērā. DV Gautingas nodaļas saime un pārējie tautieši izsaka dziļu pateicību visiem tautiešiem Eiropā, ASV, Kanadā, Austrālijā un citurs, kas ar ziedojumiem ir atbalstījuši DV Aprūpes biroju, tādējādi pagaidām nodrošinot nelielu, bet tomēr regulāru atbalstu. Sirsnīga latviska pateicība arī visiem DV organizāciju darbiniekiem, kas ziedojuši brīvās vakara un nakts stundas un dienas, lai organizētu šīs palīdzības vākšanas akcijas. DV Gautingas nod. vadība raugās, ka tautieši arī šo nelielo atbalstu izlietotu lietderīgi.

(Nobeigums 6. lpp.)

LATVIEŠU SKAITS ASV AUG

2. novembrī ar kuģi Gen Stewart no Bremerhafenas Ņujorkā ieradās:

Voldemārs Apinis; Berta Arcichovskis; Alberts un Elmira Babasada; Juris un Ilga Blanka; Bertiļs Bricmanis; Jānis Bērziņš; Al. un Ieva Bērziņš; Juris un Laimdota Bērziņš; Harijs, Judīte un Gvido Bicka; Pēteris un Erna Celms; Marianna un Marina Danilovs — Milkovskis; Ieva Hofmanis; Valdemārs Iljenkovs; Jānis, Milda, Anna un Vilnis Izajs; Viktors Jelaiskis; Hilda un Marija Jirgensons; Nikolajs Kaņeps; Tamara Kaugars; Kārlis, Velta, Juris un Mirdza Knislis; Gunars un Emma Kochmanis; Eduards un Herta Krumbergs; Jānis Kumpens; Jānis, Gertrude un Vera Leitans; Kristaps un Anna Luke — Luksis; Alberts Mengelsons; Jānis Odumins; Emilija Ozols; Žanis, Dzidra un Tālivaldis Pētersons; Antons Petrans; Staņislavs Rampans; Voldemārs un Elizabete Ratnieks; Miķelis Reijers; Eduards un Pauline Ritsiks; Aleksandrs, Velta, Mārtiņš, Miķelis un Andrejs Rode; Eižens un Anita Rudinskis; Laimonis Rudzītis; Aleksandrs, Lidija, Elza un Juris Sariņš; Jānis Sermons; Leo Vedners; Marta Zāliņš; Pēteris Zauls; Jezups Zugs.

Sveicam tautiešus jaunajā dzīvē!

RAKSTNIEKU VAKARS TORONTO

Vakaru, kas iezīmējās ar ciešu kontaktu starp autoriem un klausītājiem, ievadīja Hugo Vītols ar īsu dzejas būtības un vērtības iztirzājumu. Dzejniece Ingrida Vīksne tad lasīja savas dzejas, gan pēdējā laikā sacerētās, gan dažas jau publicētās. Viņa palikusi sev uzticīga, ļaujot ritmos un atskaņās dominēt drāmatiskām notīm.

Rūgtā prieka autorei sekoja Angelika Gailīte ar jaundarbu „Kādas vasaras rotaļa", kur kādā Leišmales latviešu muižā pirms I Pasaules kaŗa vasaras brīvlaikā krustojas nokveldētās iekāres un aukstās vienaldzības šautras heiniskā: „Es ist eine alte Geschichte, doch bleibt sie ewig neu". Arī šis stāsts atspuļgo autores rietumeiropiskos plašos intellektuālos apvāršņus.

Ilmars Batraks, viens no mūsu jaunās paaudzes rakstniekiem, sniedza fragmentu no sava topošā romāna „Kādēļ?", kur tēlots kaujas lauks latviešu leģionāriem uz Latvijas robežām atkāpjoties. Lietas un notikumi saukti īstā vārdā. Nekas nav piefrizēts, skaistināts, nav arī nekā gaudulīga. Nekas nav noklusēts, bet nav arī nekā remarkiska. Viss dzirdētais caurstrāvots kailu meklējumu: Kādēļ? — ar lielu tiešumu un vīrišķību, un tanī ir jūtams tas, ko kādreiz mēdzām apzīmēt par „jābūtības apliecinājumu".

Biruta Senkeviča iepriecināja ar savu dzejoļu kopto, izteiksmīgo deklamāciju, un Tonija Krūka ar sava ceļojuma piezīmēm „Kur divi vīri, tur trīs vijoles un mācītāji rudzu puķes zilos talāros" smalka humora piestrāvoto stāstījumu.

Vakaru noslēdza „Leģendu" autora Arnolda Lūša rēnā un filosofiskā dzeja.

Vakaru var teikt labi izdevušos ir savā literārajā, ir saviesīgajā daļā. Viesi šķīrās ar sirsnīgu vēlēšanos: uz redzēšanos!

F.

TAUTIEŠU IEVĒRĪBAI!

LATVIEŠU GLEZNU SALONS ŅUJORKĀ

Latvijas valsts svētku priekšvakarā, 16. novembrī Ņujorkas latviešu draudzes namā atklās pastāvīgu latviešu gleznu salonu. Ar saviem darbiem piedalīsies Ņujorkā un tās tuvākā apkārtnē dzīvojošie latviešu gleznotāji. Salonā izstādītās gleznas būs dabūjamas pirkt. Salonu organizē ALA's Kultūras biroja mākslas sekcijas gleznotāju kopa.

ZIEDOSIM ASINIS CĪNĪTĀJIEM PRET KOMŪNISMU

ALA's valde uzaicina Amerikā dzīvojošos latviešus atzīmēt Latvijas neatkarības atceres dienu 18. novembrī, ziedojot asinis cīnītājiem pret komūnismu Korejā.

ZIŅAS NO EIROPAS

FRANCIJAS VALSTSVĪRIEM AIZVESTO SARAKSTI

Bij. Latvijas ārlietu ministrs un sūtnis Francijā Cielēns Aizvesto sarakstus nosūtījis Francijas valstsvīriem, norādīdams uz krievu izdarītām deportācijām Latvijā.

Francijas Valsts Prezidents F. Cielēna pavadvēstuli nodevis ārlietu ministram.

Tautas vietnieku nama priekšsēdis E. Herriot's apsola Aizvesto Sarakstiem veltīt vislielāko uzmanību.

FRANCIJAS LATVIEŠI GATAVOJAS 18. NOVEMBRA SVINĪBĀM

Francijas Latviešu Biedrības prezidijs nolēmis 18. novembrī Strasburgā sarīkot Latvijas valsts dibināšanas atceri. Svinīgajā aktā paredzēta FLB prezidija prja A. Apses uzruna, piemiņas brīdis kritušajiem varoņiem un verdzībā aizvestajiem, pēc tam sabiedrisks vakars ar referātu par Latvijas dibināšanu un brīvības laika sasniegumiem. Sabiedriskajā vakarā ar saviem jaunākajiem darbiem piedalīsies arī Francijā dzīvojošie latviešu rakstnieki. Sarīkojums notiks FLB Strasburgas nodaļas telpās.

ZVIEDRI UZŅEM BĒGĻUS

Zviedru valdība piekritusi baznīcas ierosinājumam pārvest no Vācijas uz Zviedriju 50 vecākus bēgļus. Gādību par tiem uzņemas zviedru baznīca.

18. NOVEMBRA SARĪKOJUMS STOKHOLMĀ

notiks svētdien 18. novembrī, plkst. 14 (precīzi), Koncertnama mazajā zālē. Aktā runās lietvedis V. Kreicbergs, prof. A. Švābe un prof. B. Nērmans. Koncertā piedalīsies Reitera koris, operdziedātāja M. Vintere un pianiste G. Kurme.

IRO IZBEIDZ DARBĪBU 31. DECEMBRĪ

IRO iestāžu vadītājiem paziņots, ka ar 1. novembri jāuzsāk šo iestāžu likvidācija, jo IRO savu darbību izbeigs 31. decembrī.

Arī transitnometnēs nobeigs iesāktās emigrācijas lietas.

Novembra sākumā gan vēl ieaicinās pēdējo reizi tos emigrantus, kuŗu izceļošanas lietas atliktas līdz šim tbc dēļ. Ja pēdējā veselības pārbaude nedos labvēlīgu iznākumu, šos emigrantus svītros no sarakstiem. Neredzīgajiem un personām ar smagāku invaliditāti baznīcas organizācijas steidz sagādāt īpašos galvojumus, parādīdamas šinī darbā patiešām lielu atsaucību, jo arī šie aizkavētie gadījumi vairs nav atliekami.

Koordinātors Roberts J. Korkerijs paziņojis, ka ikvienam DP, kas laikus izpildīs izceļošanas formālitātes un parādīs vēlēšanos izceļot uz ASV, vīzu izsniegs vēl pirms 31. decembra.

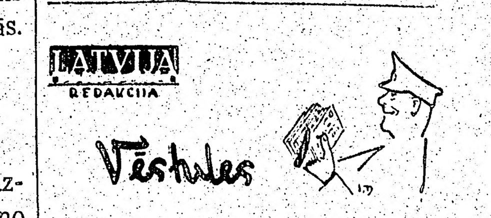

VAI NEPIETIEK?

Lasīju jūsu laikrakstā, ka Toronto nodibināts Kārļa Skalbes Klubs. Skalbe ir cienījams rakstnieks. Viņa piemiņas kluba vai fonda dibināšana būtu apsveicams pasākums. Tomēr katram, kas pazīst vietējos apstākļus, ir skaidrs, ka šoreiz rakstnieka vārds tiek lietots kā izkārtne vēl vienas jaunas organizācijas radīšanai, kas konkurēs ar tagadējām Toronto biedrībām. Uz to norāda jau tas apstāklis, ka Kārļa Skalbes klubs apņēmies noorganizēt tādus sarīkojumus, kam ar rakstnieka piemiņu vai viņa darbu popularizēšanu nav tieša sakara. Piemēram: Varoņu piemiņas dienu, plkv. Brieža vakaru, prez. J. Čakstes piemiņas vakaru u.t.t.

Vai tiešām kluba dibinātāji domā, ka neviena no pastāvošām organizācijām, kuŗu locekļi viņi paši ir bijuši un kurās daži no tiem bijuši pat redzamos amatos, negribētu vai nespētu šādus sarīkojumus sagatavot? Mēs visi runājam par vienību. Bet tai pašā laikā jaunas biedrības un klubi Toronto aug kā sēnes pēc lietus. Cik ilgi tas tā turpināsies? Un kur mēs nokļūsim? Jau tagad mūsu sabiedrība ir neapmierināta ar daudziem paralēliem sarīkojumiem un ievērojami mākslinieki koncertē pustukšās zālēs.

Vietējo apstākļu pazinējam skaidrs, ka Kārļa Skalbes kluba dibinātāji mazāk domā par cienījamā rakstnieka piemiņas saglabāšanu, bet tos vada pavisam citi mērķi. Tie, veikli manevrējot, grib iestāstīt mūsu sabiedriskās dzīves kuģi ostā, kurā līdz šim pastāvošās organizācijas nav vēlējušās iebraukt un ņemt sev pastāvīgu mājas vietu. Viss, kas tagad notiek Toronto, man atgādina to, ko te pieredzēju pirms, apm. trīs gadiem, kad viens no vietējiem sabiedriskiem darbiniekiem par katru cenu mēģināja dabūt visus latviešus savā paspārnē, ievietojot pat latviešu laikrakstos attiecīgus paziņojumus, kur vispirms jāiet visiem iebraucējiem. Līdzīga aina vērojama arī tagad. Tā es gribu izskaidrot šīs jaunās organizācijas rašanos, kas, valkājot cienījama rakstnieka vārdu, vēl vairāk saskaldīs jau tagad ne visai vienprātīgo saimi Toronto. Mani pārsteidz arī tas, ka K. Skalbes kluba valdē nav neviena no vietējiem rakstniekiem, kam vispirms būtu jārūpējas par Skalbes piemiņas saglabāšanu. Tāpat nav arī zināms, kādos apstākļos notikusi kluba dibināšana, kas bijis aicināts tajā piedalīties, un, vai paredzēta arī jaunu biedru uzņemšana. Nav publicēti arī kluba statūti un nav teikts, kādam mērķim tiks izlietoti kluba līdzekļi. Liekas, ka kluba dibināšana notikusi lielā steigā un „mājas kārtībā".

Atkārtoju: par Kārļa Skalbes kluba dibināšanu varētu priecāties. Žēl tikai, ka šis klubs vēl vairāk sadrumstalos mūsu jau tā ne visai stabilo sabiedrisko dzīvi.

Torontietis.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

Latviešu baptistu skaits gan nav liels, bet tie parādījuši lielu aktīvitāti savas reliģiskās un nacionālās dzīves kopšanā. Aktīvo baptistu draudzes locekļu Amerikā ir pāri par 1.000, bet, pieskaitot bērnus un pasīvos locekļus, kopējais latviešu baptistu skaits ir apm. 2.000.

Baptisti sākuši iecelot Amerikā jau sen un, sākot ar 1890. g., Filadelfijā notikuši regulāri latviešu baptistu dievkalpojumi.

Latviešu baptistu draudzes pastāv sekojošās vietās: Filadelfijā, savs dievnams, māc. A. Šverns; Bostonā, māc. J. Daugmanis; Ņujorkā, māc. A. Eglītis; Čikagā, savs dievnams, māc. V. Landmanis, Bukskauntijā, savs dievnams, māc. F. Čukurs; Klīvlendā, māc. J. Barbins; Ziemeļkarolainā, māc. A. Ūsis (sakarā ar latviešu lielā skaitā izceļošanu no Ziemeļkarolainas latviešu draudzes darbs sašaurinājies); Vašingtonā pastāv baptistu kopa, māc. A. Klaupiks.

Kanadā baptistu draudze sākusi darboties 1949. g. Toronto, māc. R. Ekšteins.

Pie draudzēm pastāv koŗi, jaunatnes un sieviešu pulciņi, kā arī svētdienas skolas, kurās blakus reliģijas mācībām māca arī Latvijas vēsturi, ģeografiju un citas mācības, kas bērniem Latviju var darīt mīļu. Var nopriecāties, ka bērni no sirds dzied „Dievs, svētī Latviju". Bukskauntijas draudzē laicīgā nacionālā audzināšana atrodas māc. J. Dubelzara rokās.

Plašāka jaunatnes sanāksme notika 14. un 15. jūlijā Bukskauntijas draudzē ar reliģiska un patriotiska satura priekšnesumiem un dziesmām. Šinī sanāksmē piedalījās arī sūtnis J. Feldmanis.

Amerikas latviešu baptisti ir apvienojušies „Latviešu baptistu apvienībā ASV", kas dibināta 1950. g. Apvienības augstākais organs ir gadskārtējais draudžu delegātu kongress, kas šogad notika 3. sept. Bukskauntijā. Kongresā izpildu organs ir Apvienības padome, kurā ietelp 10 locekļu.

Jau otro gadu baptistiem iznāk savs laikraksts „Kristīgā Balss". Sagatavošanā draudžu dziesmu grāmatas, kuras paredzēts iespiest ar notīm. Dziesmu grāmata būs lietošanā ne vien šeit, bet arī Brazīlijā, Zviedrijā, Anglijā u.c.

Latviešu baptisti ļoti aktīvi piedalījušies palīdzības sniegšanā DP Vācijā un attīstījuši plašu propagandu amerikāņu sabiedrībā par labu DP ieceļošanai. Uz Vāciju nosūtīti vairāki tūkstoši sainīšu. Šis darbs vēl turpinās, palīdzot apm. 60 baptistu Vācijā palikušām ģimenēm, kas nevar izceļot. Sagādāti galvojumi ieceļošanai un sniegta materiālā palīdzība šeit iekārtoties. Pie draudzēm pastāv palīdzības kases, no kurām katram jauniebraucējam izsniedz pabalstu. Baptisti ir palīdzējuši nokļūt Amerikā un snieguši materiālu atbalstu ne tikai saviem ticības brāļiem, bet arī daudziem luterāņiem, pareizticīgiem un katoļu ticības tautiešiem.

Latviešu baptisti aktīvi piedalās Amerikas latviešu kopējā sabiedriskā darbā, lai izcīnītu Latvijas atbrīvošanu. ALA dibināšanas kongresā baptisti sūtīja 9 delegātus. ALA valdē baptisti ievēlējuši māc. O. Blūmīti.

*

ALTS Akadēmiskās sekcijas dibināšanas sanāksme svētdien, 11. novembrī, plkst. 2 dienā Norfolk House telpās, 14 John Eliot Sq., Boston—Roxbury.

Sekcijā aicināti iestāties un aktīvi darboties visi, kas savā laikā studējuši Latvijas Universitātē, Lauksaimniecības akadēmijā, Mākslas akadēmijā, Konservātorijā, citu zemju augstskolās vai līdzvērtīgās mācības iestādēs, kā arī tie, kas pašreiz studē.

*

ALTS Bostonā organizē ziedojumu vākšanu bazāra—mantu loterejas sarīkošanai š. g. 8. decembrī Latviešu nama labā.

Ziedojumus vāks no š. g. 1.—30. novembrim.

ALTS valde sirsnīgi lūdz biedrus un visus tautiešus atbalstīt šo ziedojumu vākšanu, jo Latviešu nams vienos visus tautiešus un veicinās mūsu kultūrālo un sabiedrisko dzīvi.

*

Latviešu Konsultātīvās Kopas priekšsēdis Dr. V. Māsēns svētdien bija izbraucis uz Ditroitu, kur vietējo latviešu organizāciju rīkotā sanāksmē runāja par LKK darbu un mērķiem.

*

Pēc Latviešu korporāciju kopas Toronto ierosmes uzsākti priekšdarbi pirmās latviešu krāj—aizdevu sabiedrības dibināšanai Amerikā.

(Tuvāku informāciju par to var sniegt V. Uiska, Sheridan, Ontario.)

DAUGAVAS VANAGI

ASV

CEĻA PRIEKŠZĪME

Uz DV Pārstāvības ASV ierosinājumu, Ņujorkas DV Apvienības Saeimā š. g. 27. oktobrī, sarakstā zemāk minētie DV biedri ar parakstiem apliecināja apņēmību, ziedot vienas stundas izpeļņu mēnesī DV aprūpes mērķiem.

DV Pārstāvība cer, ka šis jaukais piemērs radīs atsaucību visos ASV tautiešos un tā tiks iedzīvināts DV un ALAs Aprūpes Biroja mērķis — panākt regulāru aprūpi Vācijas, Austrijas un ASV trūkumā nonākušiem tautiešiem.

DV Pārstāvība pieteikušos vārdus publicēs, tāpat tiks publicēti ienākušie ziedojumi, kā to darījām līdz šim.

DV Pārstāvības ASV jaunā adrese: 31—43 Steinway St., Long Island City 3, N.Y.

Mēs, apakšā parakstījušies, vēlamies ziedot katru mēnesi vienas stundas algu aprūpes vajadzībām, iemaksājot to Daugavas Vanagiem ASV.

Līdacis Arvīds; Skulte Antonija; Lidecis Jānis; Reinholds Otto; Andersons Rūdolfs; Kārkliņš Modris; Turks Rūdolfs; Ignats Valdis; Āboliņš Al.; Bērziņš Arnolds; Bērziņa olanta; Rajs Olita; Lapsa Jānis; Bērziņš Leonids; Balodis Ilmārs; Daņilovs Voldemārs; Rivža Alfr.; Krūmkalns Anna; Pētersons Jānis; Pētersons Tamara; Egle Richards; Bruzulis Irene; Purviņš Jānis; Dravenieks Emīls; Karlsons Haralds; Kaminskis Viktors; Dukats Jānis; Brizulis Gunta; Druva Emīlija; Puķīte Alfrēds.

Daugavas Vanagu paldies aicinājuma sekotājiem.

DV Pārstāvība ASV

APGĀDA LATVJU GRĀMATA ATSAUCĪBA

š. g. 23. oktobrī DV Pārstāvība saņēma no Latvju Grāmatas Waverly, Iowa, īpašnieka un vadītāja Ed. Dobeļa kunga sekojošu rakstu:

Daugavas Vanagu Pārstāvībai ASV.

Nosūtu Jums saini ar dažām grāmatām, kuŗas nosūtiet uz Vāciju sadalīšanai par brīvu tur palicējiem, kam grāmatas interesētu pēc Jūsu ieskatiem.

Saturā: 5 Maija Purene I. grām., 5 Māra mostas I. grām., 5 Preses Gada grāmata 1952.

Arī no visiem turpmākiem saviem izdevumiem nodošu Jūsu ziņā katru grāmatu līdz 5 eks.

Ja nu kādu ar to varētu iepriecināt, būtu arī es priecīgs.

Ar cieņu Ed. Dobelis.

Silts latviešu paldies izdevējam, un mēs ceram, ka šim solim radīsies sekotāji visu latviešu grāmatnieku rindās, ziedojot Vācijas tautiešiem dažus savu jaunizdevumu eksemplārus.

DV Pārstāvība ASV

LĀČPLĒŠU DIENAS ATCERE

Daugavas Vanagu apvienība Čikagā rīko 11. novembrī Lāčplēšu dienas atceri.

Plkst. 11 dienā, Čikagas latviešu Ciānas draudzes baznīcā, svētku dievkalpojumu ar Lāčplēšu kaŗa ordeņa kavalieŗu dievgaldu vadīs mācītājs Arnolds Rautenšilds.

Plkst. 6 vakarā, „North—West—Hall" telpās, 2403, W., North Ave, notiks Lāčplēšu dienas svētku akts.

Programmā: referāts, deklamācijas, mūzikāli priekšnesumi. Piedalīsies mākslinieki: Antēna, Matisons, Treimanis. Pēc svētku akta saviesīgs vakars.

Čikagas Daugavas Vanagu priekšnieks Ed. Ozoliņš lūdz pieteikties pie, viņa visiem Čikagā dzīvojošiem Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieŗiem un kaŗa invalidiem līdz 10. novembrim pa tālruni: Maywood 494, vai personī-

RAKSTN. VAKARS

Daugavas Vanagu Apvienība Vašingtonā, D.C., bija sarīkojusi 27. oktobrī latviešu rakstnieku vakaru.

No Ņujorkas bija ieradušies Elza Ķezbere, Rita Gāle, Valda Moora, Egils Kalme un Nikolajs Kalniņš, bet no Ohaio — Zenta Liepa.

Vakaru atklāja Apvienības priekšnieks Andris Bilmanis uzsverot, ka D.V.A. ir centušies dot iespēju latviešu saimei skatīt un dzirdēt latviešu rakstniekus, lai viņu rakstītais vārds saistītos ar paliekamu iespaidu.

Programmas pirmajā daļā savas dzejas lasīja E. Ķezbere un Zenta Liepa, bet Rita Gāle lasīja Ērika Raistera dzejoļus, jo autors pats, slimības dēļ, nebija varējis ierasties. Egils Kalme lasīja fragmentu no savas noveles Cigaretes.

Programmas turpinājumā Valda Moora lasīja savas dzejas, Rita Gāle skandēja savas dzejas, bet Nikolajs Kalniņš lasīja savu noveli Tupeles.

Vakaru noslēdza Ārijs Dubinskis, nolasīdams Edvīna Medņa Lāčplēša Leģendu.

Patika viss, ko sniedza rakstnieki. Tie lika klausītājiem atkal izjust mīloto dzimteni, atcerēties drūmo laiku kaŗa gūstekņu vai bēgļu nometnēs Vācijā; netrūka arī sava humora. Smalki un asprātīgi to izteica N. Kalniņš savā novelē Tupeles.

Žēl tikai, ka šo vērtīgo sarīkojumu bija apmeklējis pārāk mazs tautiešu skaits.

Kā atzinību rakstnieki saņēma mazas piemiņas lietiņas ar galvaspilsētas skatiem un draudzīgās pārrunās kopā ar tautiešiem pasēdēja pie tējas galda.

L. S.

(Nobeigums 6. lpp.)

LAIKŠ

Liktenīgā kārtā Eiropā izsniegtais galvojums mani ar ģimeni noveda Amerikas maizes klētī — Aijovas valstī, netālu no Palo ciema, kur tagad lemts pelnīt maizes riecienu farmā kā laukstrādniekam.

900 akru lielajā, mēchanizētajā farmā esmu nokļuvis pie loti laba farmera, kas nav izgājis uz strādnieku izkalpināšanu, nenobīda to pie malas kā otrās šķiras cilvēku, bet tur kā sev līdzīgu. Tāds ieskats arī visā pārējā sabiedrībā. Darbs farmā, kaut ar mašīnām, reizēm ir diezgan smags, tā ka vajag stingru muskuļu un ne visai smalku roku.

Sākuma atalgojums nebija liels. Neieskaitot mazu savrupmāju ar 2 istabām, virtuvi un sakņu dārzu, nedēļā saņēmu 25 dolari. Piedevām deva 2 cūkas gadā, pēc paša izvēles no pāris simts galvām, 24 olas nedēļā un 1 kvartu piena dienā. Pēc darba novērtējuma, sākot ar septembri, saņēmu 30 dol. nedēļā un tās pašas piedevas, tikai bez piena un olām.

Savelkot visus galus kopā, gribētos teikt, ka ģimenes cilvēks uz laukiem var dzīvot samērā labi, ja tikai tiek pie lāga farmera.

LATVJU VĀRDS

Nacionālā Fonda pamatmērķis skaidrs — cīņa par Latviju, bet šī mērķa piepildījums un cīņas sekmīgums atkarīgas no tā, cik laba vadība un cik daudz ir cīnītāju. Ja fondā šodien skaitas ap 1000 atbalstītāju, tad tas ir labi un ar to arī varam lepoties, bet fondā varētu būt nevien 1000, bet 2000. Tanī vajadzētu būt visiem latviešiem, kas vien to spēj. Lielākās emigrācijas vietās, Anglijā un Amerikā, kaut arī ar grūtībām, tomēr centri ir radīti. Aktīvākā emigrācijas vietā, vismaz mūsu cīņas plāksnē, Zviedrijā tāda centra vēl nav. Nac. Fonds kā lielākā organizācija var steidzamos gadījumos Zviedrijas latviešus arī pārstāvēt, bet tikai pa daļai. Tā ir nepilnība, kas būtu jānovērš. —Ceļš še jaunajai paaudzei.

Zviedrijas latviešu sabiedriskā dzīve ir apsīkusi,bet tas nenozīmē, ka tā nebūtu vajadzīga. Iemesli meklējami apstāklī, ka mazajam latviešu skaitam ir radīts daudz un dažādu organizāciju. Daudzi jau paspējuši aizbraukt no zviedru zemes. Starp tiem laba tiesa arī aktīvu sabiedrisku darbinieku. Sākotnēji tika radītas dažādas organizācijas, no kurām daudzas visu trimdas laiku darbību gandrīz nemaz nav parādījušas, bet turpina „eksistēt".

LONDONAS AVĪZE

Ženēva nesen noslēdzās Apvienoto Nāciju Ekonomiskās un Sociālās Padomes 13. sesija.

Bēgļu augstais komisārs savā pārskatā kavējās galvenā kārtā pie 9 milj. vācu bēgļu, kas gan neiekļaujas viņa aizsardzībā, bet kuri varot kļūt likteņīgi visas Eiropas politiskai stabilitātei, ja to stāvokli neizdotos apmierinoši nokārtot. BAKam nav izvietošanas funkcijas, tam tikai administratīvs budžets 300.000 dol. apmērā (IRO gada budžets bija ap 150 milj. dol.). Bez Vašingtonā un Bonnā jau nodibinātām BAK pārstāvībām tādas vēl paredzētas Londonā, Parīzē, Romā, Vīnē, Atenās, vienā no Beneluksa valstīm, Montevideo, Karakasā un Bangkokā, ja AN pilnsapulce atvēlēs budžetu, kas 1952. gadam pieprasīts 779.600 dol. apmērā.

Pieņemot BAK statūtu, AN pilnsapulce uzdeva Padomei izšķirt jautājumu par padomdevēja organa pie BAK nepieciešamību. BAK ar 11 pret 3 austrumnieku balsīm, 3 atturoties, nolēma šādu organu nodibināt, paredzot tanī pārstāvjus no Austrālijas, Austrijas, Beļģijas, Brazilijas, Dānijas, Francijas, Rietumvācijas, Izraēlas, Italijas, Šveices, Turcijas, Anglijas, ASV, Venecuēlas un Svētā Krēsla. Šis Advisory Council ir tikai BAK padomdevējs, kura norādījumi tam nav saistoši, jo BAK ir paklauts tieši AN pilnsapulcei.

Ar Eiropas turpmākās emigrācijas kustības pētīšanu pašlaik nodarbojas Starptautiskais Darba Birojs (ILO), Eiropas padomes sociālo lietu komisija un pa daļai IRO. Nav domājams, ka kādi jauni plāni varētu pavērt plašākas izceļošanas iespējas tiem, kam tas nav izdevies ar IRO palīdzību, jo ieceļošanas zemju prasības attieksmē pret veselību nekļūs mīkstākas.

Edvins Mednis

PULKVEDIS BRIEDIS UN VIŅA STRĒLNIEKI

(Turpinājums)

Krievu artilērijai bija savukārt uzdots, kā jau minējām, nepielaist vācu palīgspēkus no aizmugures, un tā vispār drīkstēja atklāt uguni tikai pēc Brieža telefoniska pieprasījuma.

Uzbrukuma sākums bija noteikts taisni pl. 22. Pirms došanās triecienā, virsl. Briedis sapulcināja rotas karavīrus un griezās pie viņiem ar īsu uzrunu:

„Strēlnieki! Mēs tagad pirmoreizi dosimies atbildīgā cīņā. Uzbrukums ir tā sagatavots, ka tam jādod panākumi. Ja arī mums klātos grūtāki, nekā paredzēts, mums jāuzvar.

Uz priekšu, strēlnieki!

Strēlnieki, jums jāapzinās, ka uz mums skatās ne vien visa sibiriešu divizija un artilēristi, kas mums nāks talkā ar savu uguni, uz mums ar trīsošām sirdīm cauri melnai naktij raugās mūsu pārējās rotas, arī citu latvju bataljonu karavīri. Mūs piemin sirmā Rīga, mūsu brāļi, māsas, kas atrodās siltās pajumtēs, vai arī kā bēgļi domā tikai par atgriešanos Kurzemē.

Uz mums vērstas visas tautas domas un cerības. Mēs tās attaisnosim. Mums tās jāattaisno, jo esam latvieši. Tātad — uz priekšu, strēlnieki!"

Šie vārdi, kuŗos galvenais nebija daiļrunība, bet dziļa kareiviska pārliecība un tautas likteņa izpratne, bija stipri skārusi karavīru sirdis. Viņi juta, ka asinis tecēja karstāk, straujāk, satrauktāk, kad viņi satvēra šautenes un izgāja melnā, drēgnā naktī.

Parastos apstākļos tiem būtu salis, bet nu to kavēja asiņu siltais joņojums. Kā dīvainas kareiviskas ēnas strēlnieki cits pēc cita pārslīdēja krievu ierakumu valnim, lai dotos uz vācu pusi. Laiks bija rudenīgi vēss uun stipri drēgns, kas nāca par labu strēlniekiem, jo sargi vācu ierakumos sala un drebinājās, ierāvuši galvas mēteļu apkaklēs. Vācu sargposteņiem bija arī grūti novērot apkārtni. Pirmais sniegs bija pārklājis tikai zemākās vietas un iedobumus, kamēr visi uzkalniņi un akmeņi rēgojās kā pelēki traipi. Kā šai tumšā sargi varēja atšķirt, kas krūms, kas cilvēks? (Jaievēro, ka strēlniekiem toreiz vēl nebija balto ziemas tērpu, kuŗus pat Ziemassvētku kauju laikā lietoja ne visai plašos apmēros.)

Tomēr tuvoties pretiniekam nebija viegli, jo karavīru grupas var aizvien vieglāk pamanīt nekā vienu cilvēku, pie kam nodevīgs varēja kļūt mazākais troksnītis, pat ja skatam bija apslēpta grupas tuvošanās.

Briedis bija rotu sadalījis trijās daļās. Prāvākā uzbrucēju daļa devās uz minēto vēl nepabeigto nocietinājumu vietu, divas mazākās virzījās pa labi un kreisi, lai nosegtu uzbrukuma galveno virzienu. Tomēr visas šīs grupas izrādījās mazākas, nekā sākumā bija paredzēts, jo drēgnās naktīs bija daudzi sasirguši ar klepu un iesnām, bet skaļākie klepotāji bija jāatstāj aizmugurē.

Ciņas „lampu drudzis"

Mazākais troksnis varēja priekšlaicīgi saistīt vācu uzmanību, kādēļ rota apm. puskilometru plato laukumu pārgāja rāpus, lienot no viena ciņa un akmens uz otru un vairoties no apsnigušiem baltiem laukumiem. Strēlnieki gan bija stipri samirkuši un novārtījušies saltos dubļos, tomēr iepakaļ nebija palicis neviens.

Noteiktā laikā trieciena grupas bija pienākušas pie stieplu žogiem, un Briedis varēja pamāt: „Griezēji, pie darba!" Tie palīda zem žogiem un laida darbā īpašas šķēres.

Dažās minūtēs dzeloņu rindas bija pārgrieztas. Tomēr šis darbs, kā jau pirmoreiz, nenoritēja tik gludi., kā paredzēts

Dažiem strēlniekiem sai svarīgā brīdī pārāk stipri pukstēja sirds un nervu satraukumā ietrīcējās rokas, kādēļ iešķindējās dažas stieples. (Vēlāk strēlnieki iepraktizējās pārgriezt stieples bez mazākā trokšņa. Ne vien griešana, bet arī nervu apvaldīšana prasīja savu treniņu. Pirmās kaujās pat aukstasinīgākiem vīriem sirdis mēdz joņot kā negudras un locekļi sāk dejot neparastā takti, līdz ievingrinās apvaldīt pirmo ciņas „lampu drudzi".

Šis troksnis likās aizdomīgs dažiem vācu sargiem. Tie kļuva vērīgāki, un, tiešām, kad mēness rudenīgos mākoņos parādīja pusvaigu, blāvā gaisma ļāva saskatīt dažas aizdomīgas ēnas. Par to tūlīt paziņoja vācu artilērijai. Gaisos iekaucās vācu granātas un sašķīda netālu no strēlnieku mugurām „Uguni!" iekliedza Briedis artilērijas novērotāja tālrunī.

(Turpinājums sekos

Hugo Vītols

POLITIKA

Prezidenciālā demokratija

(Nobeigums)

Mēs pieturamies un arvien pieturēsimies pie principa, ka ne partija, ne parlaments, ne prezidents, bet tauta ir suverēna valstī. Pirmais un pēdējais vārds sakāms tautai.

Mēs tādēļ arī nedomājam, ka tauta piekalta pie 1922. g. satversmes. Nekas, tātad, nedrīkstētu stāvēt ceļā tautas gribas īstenošanai, ja tā vēlētos citu satversmi. Arī partijas ne, arī 1922. gada satversme ne.

Daži apgalvo, ka 1922. gada satversme juridiski pastāv vēl šodien, bet neviens nevarēs teikt, ka tautai nebūtu tiesības šo satversmi atcelt un izraudzīties jaunu, nomainot, piemēram, parlamentāro demokratiju ar prezidenciālo demokratiju.

Ka pret šādu maiņu cinīsies līdzšinējo bij. Saeimas deputātu vairākums, ir saprotami.

Neviens cilvēks labprāt neatteiksies no reiz iemantotām privilēģijām un tikpat kā nekad no reiz iegūtās varas. Cincinātus vēsturē var pie rokas pirkstiem saskaitīt. Saeimas deputāts šai ziņā, protams, nav izņēmums.

Saeimas deputāts ir cilvēks, kas izvēlējies labi atalgotu privilēģētu deputāta amatu, amatu, ko tas īsteno ar pārējiem 99 sev līdzīgiem. Viņš pieder pie vislielāko varu turētājas korporācijas, kuŗas locekļi to gan centīsies konsolidēt, bet nekad vājināt. Deputāts, cilvēka vartiecīgās „vājības" dēļ, nav tas vīrs, kas jebkad aizstāvēs radikālu satversmes maiņu."

Mums tikai atliek pavērot „pretdabiskās laulības", pretdabisko sadarbību starp galēji „labajiem" un galēji „kreisajiem" parlamentāriešiem trimdā, lai mums šai ziņā vairs nebūtu ne mazāko ilūziju. Viņu arodu intereses allaž stāvēs pirmajā vietā.

Citiem vārdiem, Saeimas deputāti, vienalga, vai tie pie sienas atspiežas ar kreiso vai labo pleci, nekad neiestāsies par Montesķjē saprātīgo, demokrātisko principu īstenošanu.

Ne kreisā, ne labā Saeimā nekad negribēs no savas visvarenības līdzšinējos satversmes rāmjos atteikties. Tā nav hipoteze. Tā ir vēsturiska patiesība, ko tā pierādījusi, izraisot 15. maija nōtikumus, drīzāk dodoties pašnāvībā, nekā ļaujot kaut niecīgu varas tiesu amputēt.

Kāds tad nu te būtu atrisinājums?

Tas var būt divējāds: atbrīvotajā Latvijā var ievēlēt ne Saeimas, bet Satversmes sapulces deputātus, ik partijai izejot ar savu satversmīgo programmu. Tauta pati tad izšķirsies, vai nu par tiem kandidātiem, kas iestājas par parlamentāro demokratiju, vai tiem, kas iestājas par prezidenciālo demokratiju.

Otrs ceļš ir visu jautājuma kompleksu nodošana tieši tautas nobalsošanā: par 1922. gada satversmi vai par prezidenciālo demokratiju.

Ja tautas vairākums nobalsos par 1922. g. satversmi — tā ir atjaunojama, ja tautas vairākums, turpretim, nobalsos par prezidenciālās demokratijas satversmi — Latvijā īstenos to.

Pēdējais vārds lai pieder tautai.

Svētdien, 28. okt., Ņujorkas draudzē iesvētīti: Ausma Balodis, Zenta Briedis, Zeltīte Elsters, Benita Jeremics, Vija Liepiņš, Tamara Ļubimovs, Laima Maliks, Vija Palde, Skaidrīte Rinass, Maija Rozēns, Līga Rozēns, Rasma Zāmurs, Nils Gailis, Jānis Laudanskis, Uldis Mālmans, Juris Pelkaus, Pēteris Tauriņš, Imants Zāmurs. Vidū mācītāji R. Zariņš, A. Ozols un prāv. J. Ķullītis

SIRDS ATDZĪVINĀŠANAS MAŠĪNA

Divi Toronto ārsti, Dr. V. Bigelous un Dr. Kalahans, izgudrojuši sirds atdzīviņāšanas mašīnu, kas ar pārliecinošiem rezultātiem jau izmēģināta pie dzīvniekiem.

Aparāts izmēros atgādina vidēja lieluma radio uztvērēju. Mašīnai ir divi brīvas stieples, kuŗu galos ir elektrodi. Vienu elektrodu ievada rokas vēnā, otru novieto uz krūtīm labajā sirds pusē. Aparāta radītās elektriskās pulsācijas ierosina par jaunu darbībai apstājušos sirdi.

Elektrību sirds darbības aktivēšanai izlietāja arī agrāk, bet līdz šim to varēja izdarīt tikai pēc pacienta krūšu kurvja uzšķēršanas. Turpmāk pietiks ar elektroda ievadīšanu tieši pašā vēnā. Abi ārsti strādāja pētījumu darbu sirds šūniņas operāciju ērtākai izdarīšanai. Te nu bieži gadījās,ka zemās temperatūras dēļ sirds operējamam dzīvniekam stājās darboties. Nāve tādos gadījumos iestājes jau pēc 3 minūtēm. Sirds darbības atdzīvināšanai abi ārsti nāca uz domām, lietāt elektrisko strāvu. Ar jaunā aparāta palīdzību tiem nu izdevies atdzīvināt operējamo dzīvnieku sirds darbību pat pēc 30 minūtēm.

Domājams, ka Bigolou—Kalahana aparāts (tādu pagaidām ir tikai divi) varēs tikt ar lieliem panākumiem izlietāts kaujas laukū lazaretēs.

A. F. Klints

Organizācijas darbam jāsākas no apakšas

(Nobeigums)

Reizē ar to valdei būtu visas trimdinieku dzīves tiešās vajadzības jāsakārto nozarēs, pēc iespējas šaurās, piem., ne — izglītība, bet gan: svētdienas skolas, mācības grāmatas, skolu telpas, vakarskolas, Tautas universitātes cikli, skolotāju pašdarbība utt. Katrai šādai nozarei no katrā novadā dzīvojošiem speciālistiem būtu jāuzaicina viens par padomdevēju katrā apgabalā. Apgabalos būs vietas, kur vienam būs dažreiz jāuzņemas vairāku nozaŗu pārzināšana, bet ja vien ir iespējams, labāk ir iesaistīt lielāku skaitu, katru mazākam uzdevumam.

Cilvēki labprāt to uzņemsies. 1 skolotājs, 1 jurists, 1 ierēdnis labprāt izies uz brīdi laukā no ikdienas fabrikas darba savā tuvākajā darbībā. Ko tad šie padomdevēji darīs? Tie nebūs kungi un ekselences, tie būs darba darītāji citu labā un sevis pašu elpas atvilkšanai.

Katrs padomdevējs savā rajonā mēģinātu noskaidrot visus apstākļus savā jautājumā; iespējas, grūtības, to pārvarēšanu, izdevības, vajadzības utt. Ja nu kādam trimdiniekam ir kāda problēma, viņš griežas pie sava rajona sakarnieces — organizācijas. Tā norāda to padomdevēju, kas attiecīgo jautājumu pārzina. Padomdevējs dara trīs lietas. Vispirms, viņš dod padomu, par cik to zina. Otrkārt, viņš prasa papildus ziņas no sava novada vīra.

Novada padomdevējs parasti būs tuvāk valsts un pašvaldības iestādēm, zinās vispārējos apstākļus. Otrkārt, viņš vāks ziņas par apstākļiem uz vietām caur saviem novadu vīriem. Tur var gūt mācību no piedzīvojumiem dzīves īstenībā, un šo mācību var dot visam novadam, kam citādi sakaru savā starpā nebūtu. Tas pats būtu arī ar piedzīvojumu apmaiņu starp novadiem, caur ALAs valdes attiecīgo nozari.

Treškārt, apgabala padomdevējs ir problēmu, ir tās atrisinājumu īsi un skaidri ziņo uz augšu novadam, tas tālāk valdes nozarei. Būtu iegūts liels materiālu daudzums, pieejams katram un pieejams ar ALAs starpniecību un ALAs dēļ. Pēc neilga laika būtu iespējams caur nozares kartotēku uzzināt labāko atrisinājumu, kāds kur ir izdevies. To liktu lietā katrs cits. Pati ALA ar savu darbinieku līdzdalību kļūtu visas trimdas saimes piedzīvojumu centrāle, tuva un derīga visiem. Un ļaudīm mīļāki ir lielas organizācijas mazie derīgie darbiņi nekā jebkādu spēkvīru komitejas vai padomes bezgala lielie plāni un norādījumi. Arī trimdiniekiem būtu palīdzēts. Kaut arī būtu tikai 20 nozaŗu, tas dotu jau 400—500 aktīvu darbinieku trimdinieku vajadzību kārtošanā. Ja katrs padomdevējs gadā palīdzētu ar lietišķu padomu tikai desmit cilvēkiem, tad jau puse latviešu ģimeņu zinātu, kam der ALA. Un ar švesō dzīvi iepazītos daudz labāk.

Padomdevēji algas neprasīs. Izdevumus radīs viņu sarakste ar valdi, savā starpā un ar trimdiniekiem. Pati dzīve parādīs labāko atrisinājumu, bet sākt var jau ar šādu aprēķinu: 1. visai sarakstei jānotiek ar pastkartēm — īsuma, sadarbības, lietderības (kartotēkas) un lētuma dēļ; 400 pastkaršu gadā — tas jau par daudz — maksās pēc paaugstinājuma tikai 8 dol. To savā budžetā var atļauties katra organizācija, kaut arī laime tās rajonā būtu novietojusi desmit labu speciālistu.

2. Desmit procentu no šīs summas sava novada vajadzībām būs pietiekami. Nauda organizācijām ir. Tās tikai līdz ar Ķenci baidās, ka „labums, kā sacīt jāsaka, jau nu būs; tikai skaidri nevar zināt kāds." Ja lieta ir skaidra, ja var noskaidrot, darba, algu, skolu, dzīvokļu utt. jautājumus, tad maki atvērsies.

Tas viss gan prasīs bezgala daudz godīguma. Salūzīs katrs pasākums, kur pagātnes (vai tikai pagātnes?) piemēram runājot, stipendiju iespējas un noteikumi kļūs zināmi tikai pēc tam; kad laikraksti jau būs ziņojuši tos, kam tādas jau piešķirtas; vai kur darba iespējas vispirms radīsies kādas draudzes, kopas, organizācijas vai ģimenes locekļiem; vai kur kaut kā parādīsies šķiņošana — mēs un tie. Turpretim, lietišķš darbs, godīgi veikts, atjaunos uzticību organizācijām, sevišķi ALAI. Lēnām, bet noteikti uzlabosies trimdinieku iespējas. Pieaugs paļāvība, spēks un griba uzņemties arī pienākumus lielāku mērķu izcīnai. Vispār, šis laiks pieder daudziem mazu, godīgu darbiņu padarītājiem. Skaļiem vārdiem un lieliem vēzieniem gaiss ir pārāk sabiezējis.

Visām trim problēmām: nometņu radītai nospiestībai, skepsei iepretim organizācijām un ikdienības nospiestībai būtu ceļš vaļā uz atrisinājumu. Otrkārt, katru brīdi ALAs valdei būtu gatavībā piecvīru speciālistu grupas katrā jautājumā ar savu padomu, gūtu tiešā dzīves īstenībā, un vesels tīkls zinātāju un pilna kartotēka viņu novērojumu un atzinumu.

Turpretim, ja paliksim pie līdz šim parastās rīcības pa vareno augšgalu un ar varenām lietām vien, tad ātri vien aiziesim daudzu jau pirms mums bijušu trimdas saimju ceļu — pie neatmodinātiem trimdiniekiem, kas šīsdienas sapņos spēlē savu vakardienas rītdienu. Lai viss, kas labs, mūs no tā pasargā.

KALMIKI PĒDĒJIE DP

Kad Otrā pasaules kara vētras norima, Rietumvācijā bija patvērušies ap 900 kalmiku. Viņi bija palikuši bez dzimtenes, kā savas tautas pēdējās atliekas. Kalmiku autonomo republiku padomju vara bija likvidējusi un tās iedzīvotājus izsūtījusi uz Sibirijas vergu nometnēm. Kaŗa laikā vācu armijas bija sasniegušas arī kalmiku zemi un tie, tāpat kā visas citas apspiestās tautas, neslēpa savu naidu pret krieviem. Kad atgriezās komūnistu valdība, tā smagi atriebās kalmikiem.

Kalmiku valoda ir radniecīga mongoļu valodai. 16. gs. tie izceļoja no Ķīnas un apmetās pie Kaspijas jūŗas. 200 gadu vēlāk to lielākā daļa atkal atgriezās, no kuŗienes bija nākuši, bet daļa apmetās uz pastāvīgu dzīvi Volgas lejtecē, no kuŗienes arī nākuši šie 900 bēgļi, kas tagad atrodas Vācijā.

Kalmiku grupa meklēja iespējas izceļot kā vienība, bet neviena zeme negribēja viņus kā āziātus uzņemt.

Tagad dažas kalmiku ģimenes jau ieradušās Amerikā. Tās savā aizgādībā ņēmusi krievu L. Tolstoja organizācija. Atliek vēl nokārtot jautājumu, kur kalmiki varētu apmesties uz dzīvi vienkopus, kā viņi to vēlas, lai koptu savu kultūru un dzīvotu saskaņā ar savām tradicijām. Kalmiki pēc savas reliģijas ir budisti. Viņu grupā ir 14 lāmas.

KANADĀ

Kičeneras— Vaterlo Latviešu Biedrības gadskārtējā biedru pilnsapulcē, š. g. 21. okt., notika pēc statūtiem paredzētā valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas. Ievēlētā valde konstruējusies šādi:

Cers Jānis — priekšsēdis; Rudusane Ņina — pr-sēža vietn.; Bekmane Valentina — sekretāre; Brauķis Pēteris — kasieris; Ernestsone Vera — biedrz., mantz.

Kandidāti: Lieģis; Andersons.

Revizijas komisija: Berkmanis Jānis — priekšsēdis; Kaķis Elza — loc.; Lakstīgala Ziedonis — loceklis.

Pilnsapulce grozīja iepriekšējā gada lēmumu attieksmē uz biedru maksām. Ar š. g. pilnsapulces lēmumu biedru nauda ir noteikta ziedojumu veidā. Par KVLB biedri skaitās ikkurš Kičenerā — Vaterlo un tās apkārtnē dzīvojošais latvietis, kas vismaz reizi gadā ir ziedojis kādu nenoteiktu summu atkarā no iespējām.

Ar šo lēmumu par biedriem uzskatīti visi, kas pag., resp. 1950.-51. g. ir iemaksājuši vismaz viena mēneša maksu t. i. $0.50.

Valdes un rev. kom. adrese: 20 William St., W Waterloo, tel. 27026.

Rudenim iestājoties, rosīgāka kļuvusi Kičeneras— Vaterlo latviešu sabiedriskā dzīve. Tuvākie sarīkojumi ir tradicionālais Mārtiņu vakars un 18. novembris. Tāpat biedrība aktīvi piedalās K—V Friendship Concil 26.-27. nov. rīkotā tautu festivālā ar latviešu daiļamatniec. izstrādājumu stendu, ko iekārto mākslinieks Z. Lakstīgala un tautisko deju ansamblis V. Berkmanes vadībā.

Kopš māc. Ed. Ķerģis atstājis Kičeneru, garīgās aprūpes ziņā ir iestājies tukšums. Trūkst latviešu dievkalpojumu. Nedarbojas svētdienas skola, ko sāpīgi izjūt visu konfesiju latviešu bērni. Bet paliek cerības, ka visu mūsu vēlēšanās piepildīsies un māc. Ed. Ķerģis varēs atgriezties no meža darbiem un turpināt savu garīgo aprūpi.

Mārtiņu vakaru Kičeneras un Vaterlo Latv. B-ba rīko š. g. 9. nov., plkst. 20 rest. Goldos Lion telpās, 858 King St., W., visus tautiešus mīļi lūdz apmeklēt KVLB valde. Sarīkojums paredzēts groziņu vakara veidā. Bez tam alus un atspirdzinošu dzērienu bufete un siltas desiņas ar kāpostiem.

J. Lazdiņš

Krievija vai Padomju Savienība?

Nākot saskarē ar šejienieši, bieži stāstām viņiem par postu un šausmām, kādas mūsu dzimtenei un citām zemēm aiz dzelzs priekškara nesis komūnisms un ka sāktā nāves plauja turpinās bez mitēšanās. — Bez šaubām, tas mūsu visu svēts pienākums atklāt nezinātājiem un lētticīgajiem komūnisma patieso seju, stāstīt pasaulei, ka komūnistu uzvara nozīmētu iznīcību visām kultūrālām vērtībām. Bet manuprāt, runādami par šiem jautājumiem, nevarētum gan būt neuzmanīgi jēdzienu lietošanā, kā: vai Krievija jeb Padomju Savienība, krievi vai komūnisti.

Mūsu cīņa taču nepārprotami vērsta pret komūnismu un komūnistiem — ne tikai agrākās Krievijas ģeografiskajā telpā, bet visā pasaulē. Ja stāstām, ka krievi mums to un to nodarījuši, īstenībā domādami komūnistus, tad morāliski smagi darām pāri tiem daudzajiem miljoniem krievu tautības cilvēku, kas arī cieš zem komūnisma jūga līdzīgi baltiešiem, poļiem vai čehiem. Ar citiem vārdiem — neuzmanīgi operējot ar jēdzieniem, pašiem nedomājot, nostājamies vairāk vai mazāk naidīgi pret saviem idejiskiem sabiedrotiem.

No otras puses: ja kanadietis vai amerikānis atkal un atkal dzirdēs, ka visu postu nesuši krievi, ka visa ļaunuma sakne meklējama Krievijā, tīri nemanot viņš ieslīdēs domiņu orientācijā, ka cīņa tātad vēršama pret Krieviju, krieviem un krievu (?) komūnismu. Un nav izslēgts, ka, nepazīdams komūnismu reālā dzīvē, viņš nāk uz maldīgām domām, proti — krievu komūnisms tātad laikam nav labs... Bet kā ar pašu māju, pagrīdē kultivēto? Nē, nē, šim nav nekā kopēja ar to tur!... Pašu māju komūnismam nepārprotami jābūt pavisam citādam — tam katrā ziņā jābūt darba cilvēku ilgu piepildījumam, ilgu īstenotājam! Jācīnās tātad gan pret Krieviju un tās ļauno komūnismu, bet reizē jāatbalsta pašu māju labais, ideālais, skaistais...

Padomāsim — vai tādējādi būtum panākuši, ko gribējuši?!

J. Cielava

VARONĪGA UN PAŠAIZLIEDZĪGA CĪŅA

(Nobeigums)

Viņš apzinīgi brien ilgi pa rudens lietu pārplūdušu pļavu, izlaužas cauri meža jaunaudzei un pēdīgi atrod izdevīgu slēptuvi pusiegruvušā kūdras bedrē. Nejauši radusies pārkara labi apslēpj cilvēku vajatāju skatam. NKVD akcija arī šoreiz nedod nekādus panākumus. Līdzpaņemtie suņi nespēj sadzīt pēdas, jo bēgļa ceļš vedis tālu pār ūdeņaino pļavu, bez tam Z. tālredzīgi savu galīgi izmirkušo apavu zoles sabružājis ar vaivarājiem, kas tik ļoti jauc suņu orientēšanos. Visu vakaru un nākošo dienu Z. pavada savā slēptuvē. Tikai otras dienas vēlā vakarā, slāpju, izsalkuma un satūkošo kāju sāpju mocīts, paslēptuvi atstāj. Taču jau pēc pāris minūtēm viņam tur jāatgriežas atpakaļ, jo tuvu gaŗām aizvirzās NKVD patruļa, Z. brīdi nogaida, tad uzsāk ceļu. Viņš kustas uz priekšu lēni un turas iespējami tālāk no ceļiem un viņu krustojumiem, virzās uz priekšu pa mežinieku un āpšu iemītām tekām.

Ko darīt tālāk?

Kāršu, saprotams, viņam nav, nav arī tik nepieciešamās busoles un tālskata, bet apvidus ir svešs. Bez tam nomākusies debess visapkārt ir salējusi piķa melnu tumsu.

Pie meža grāvja Z. atveldzē slāpes, nogurums nedaudz mazinās. Tuvu pusnaktij viņš nejauši izdzird suņa rejas, un vēl gabalu gājis, pamana siku gaismas punktu. Tās te ir mežsarga mājas. Ko darīt tālāk? Iet, lūgt palīdzību, vismaz atbrīvot rokas no dzelžiem, dabūt nedaudz pārtikas. Tas viss liekas tik vilinoši, bet to nevar uzdrošināties, jo mežsarga mājās, droši vien, ir postenis, un bez tam, kas gan zina, kāds cilvēks ir pats mežsargs. Z. atrod patālu no mājām pirtiņu. Tajā ir pamests burkānu grozs, pirmā lieliski garšojošā pārtika. Viņš pievāc daļu no tiem un atkal pazūd mežā.

Likteņīgs pārpratums

Pēc divu dienu un nakšu gājiena viņš nokļūst kādā šava bērnības drauga mājās. Tas ir visai pārsteigts par necerēto satikšanos, atbrīvo Z. no roku dzelžiem, paēdina un paslēpj mazā jumtistabiņā, taču pats nejuzdamies drošs un varbūt arī nedaudz baidīdamies drauga dēļ, viņš kopā ar kundzi pārceļas uz Rīgu. Z. viņa mājās pavada divus skaistus mēnešus, sirsnīgi sadraudzējas ar bijušo saimniecības vadītāju. Viņa arī ir vienīgā, kas zina patiesību par to, ko viņa slēpj. (Pašreiz atrodas Vācijā).

Bet iiktenis vēlreiz izspēlē sliktu joku. „Dienesta darīšanās" brauçot, ir nomaldījušies vietējais milicis un apriņķa milicijas pr-ks. Viņi iegriežas Z. drauga mājās, kas tuvu piekļaujas šosejai, ar nodomu informēties par ceļu. Z. šo lietu pārprot un, pamanīdams abus uniformētos vīrus pie durvīm, ir pārliecināts, ka viņa slēptuve atklāta, māja ielenkta un viņam vienīgā iespēja ir cīņa ar ieroci rokās. Gaitenī ienākot, viņš nošauj milici un smagi ievaino milicijas pr-ku, pats pazūd mežā. Arī saimniecības vadītāja pazūd no apkārtnes un savlaicīgi brīdina Z. draugu Rīgā. Pēc notikuma viņi visi trīs pārceļas uz tālu nomales apgabalu, līdz 1941. gada 1. aprīlī Z. draugam laimējas atstāt dzimtemi.

Z. pats atrod slēpšanās iespēju Alūksnes mežos, tur jau mītošu trīsvīru nacionālo partizānu vidū. Viņš zina, ka meklēšana turpinās, ka tiklab viņa paša, kā kundzes radinieki atrodas zem pastāvīgas NKVD uzraudzības, un tādēļ viņš to tuvumā nerādās. 1941. gada pavasarī ar pēdējo vācu repatriantu gādību viņam izdodas nosūtīt uz Vāciju pašrocīgi savai kundzei rakstītu atklātni. Tā Pozenā tiek apmaksāta ar pastmarku un atsūtīta atpakaļ uz Latviju. Protams, Z. kundze to nesaņem, viņu vēl joprojām katru nedēļu nopratina, taču no viņu radinieku ģimenēm NKVD novērošana tiek atcelta. Z. ir izdevies visai asprātīgs joks.

26. aprīlī notiek atgadījums, kas apliecina, ka Z. tiešām ir īsts bruņinieks. Iedams pa meža teku, viņš nejauši uzskrien virsū vecītim pie malkas vezuma. Izvairīties no satikšanās nav nozīmes, jo azaidu ieturošais malkas vedējs to noteikti ir pamanījis pirmais.

Nepatīkama satikšanās

— Nu, onkul, kā tad labi klājas? —

— Ak, to jau tu pats, dēls, zini, — vecītis izvairīgi atbild.

— Vai onkulis mani varbūt pazīst? —

— Kā nu nepazīs, Tu jau, dēls, tepat no mūsu puses sievu apņēmi, un tu esi tas visu meklētais Znotiņš. —

— Jā, tas es esmu, — domīgi atsaka Z. un sevī klusu lādās par šo neparedzēto satikšanos, kas notikusi viņa paša neuzmanības dēļ. Ko tagad tālāk darīt? Ļaut vecajam aiziet var nozīmēt dabūt uz kakla NKVD un sagādāt visai smagu situāciju piederīgajiem. Var pat rēķināties ar sievas apcietināšanu. Vai vecais par šo tikšanos klusēs? Maz ticams, tagad viņš dos savu klusēšanas solījumu, visus svētos piesaukdams, bet vai 50.000 rubļi nekārdinās viņu? Veco vīru iznīcināt neatļauj Z. goda prāts. Viņš cieti un noteikti paziņo:

— Es ticu, ka Jūs pratisit klusēt, bet, ja to nepratīsit, ātri atradīsie savu galu. Ziniet, ka mūsu likumi ir cieti un nepielūdzami.

(Nobeigums sekos)

Elza Ķezbere

LABAIS BURVIS

Tēvam

Cik es Tevi mīlu,
Cikreiz iedomāju,
Tik es dzimto māju
Zelta miņās tinu.

Tu, mans labais burvis,
Smaidot vārtos stāvi,
Atslēgu postu, nāvi,
Ver man nama durvis.

Glāžu logi zvīļo.
Vecās tīnēs laistās
Senās sagšas skaistās.
Sirds — tā burvi mīļo.

Kas es zīļu rotu
Viegliem pirkstiem glaužu,
Liekas, jaunu aužu
Mūžu madarotu.

V. Biļķins

DURBES KAUJA

(Turpinājums sekos.)

Ziņas par iebrukumu no jauna satrauca Rietumeiropu, un ļaudis domāja, kā pienākuši atkal Batija briesmu laiki. Pāvests uzņēmās tagadējās AN lomu un centās apvienot Rietumeiropas valdniekus, lai ar apvienotiem spēkiem stātos pretim tatāriem. Vācu ordeņa mestru Hartmutu no Grumbachas viņš 1260. gada sākumā izsludināja par organizējamā Rietumeiropas kaŗaspēka virspavēlnieku, piešķirdams iepriekš ordenim visas zemes, kuŗas atņems krieviem un tatāriem. Nodomātais kaŗš deva mestram izredzes uz jauniem iekaŗojumiem un uz iespēju vilkt svarīgu lomu Rietumeiropas politikā. Tomēr lieliskajiem nodomiem aizsteidzās priekšā Vācu ordenim tik traģiskie notikumi Kursā.

Pret abu ordeņu gribu Kursas notikumi izraisījās no kaŗa darbības žemaitē. Atgriežoties pie jaunā krusta kaŗu ideoloģijas upuŗa, jāmin vispirms, ka likās ka tās iekaŗošana noritēs zem laimīgas zvaigznes. Sadarbība starp abiem ordeņa zariem cīņu sākuma posmā bija sevišķi laba, jo par Livonijas mestru kļuva Burchards no Hornhauzenas, kas priekš tam bija ieņēmis amatus Vācu ordenī. Abi ordeņi kopīgiem spēkiem un kopīgiem izdevumiem 1259. gadā uz žemaišu zemes uzcēla Juŗa pili, kas atradās uz Ņemuna labā krasta Karšovas teritorijā. Pilī novietoja stipru garnizonu, kas bija izlasīts no Prūsijas ordeņa un Livonijas ordeņa kareivjiem. Dažus mēnešus vēlāk radās jauna pils ziemeļos no Žemaites. Livonijas ordeņa kaŗaspēks kopā ar dāņu Rēveles spēkiem bija uzbrucis atkritušo zemgaļu Tērvetei, bet pils aizstāvji to bija atsituši. Nespēdami pili ieņemt, ienaidnieki pārtrauca aplenkšanu. Lai bez panākumiem nebūtu jāatgriežas mājās, ienaidnieki devās dziļāk zemes iekšienē un uz Zemgales un Žemaites robežām uzcēla 1260. gada pašā sākumā Dobes pili. Juŗa pils un Dobe bija pirmās pilis, kas bija celtas žemaites iekaŗošanai. Tās bija knaibles, kam vajadzēja žemaišus žņaugt no dienvidiem un ziemeļiem. Ar līdzīgu stratēģisku plānojumu nedaudz gadus iepriekš bija uzceltas Jelgavas un Kuldīgas pilis pret Zemgali.

Arī žemaiši saprata, ka nu ir pienācis laiks, kad pret viņiem sāksies Vācu un Livonijas ordeņa kopīgie uzbrukumi, lai iekaŗotu viņu zemi, un ka abas pilis ir celtas par uzbrukumu izeju punktiem. Viņi devās pret Dobi. Nespēdami pirmajā aplenkumā ieņemt pili, žemaiši pārtrauca uzbrukumu. Dobes vietā visus spēkus koncentrēja pret Juŗa pili, no kuŗienes bija gaidāmi smagākie sitieni. Karšovas territoriju žemaiši apņēmās par katru cenu iztīrīt no ienaidniekiem, un tāpēc ap Juŗa pili norisinājās nepārtrauktas kaujas. Panākumi viņiem tomēr nenāca tik ātri. Par iemeslu tam bija tas, ka viduslaikos vispār aizsardzības technika stāvēja augstāk par ārdītāju techniku un baltu tautām piļu aplenkšanas ierīces nebija tik iedarbīgas kā rietumeiropiešiem. Pēdējie krusta kaŗu laikā bija mācījušies šinī ziņā no Tuvo Austrumu kaŗaspēka, kur šī technika bija augsti izveidota.

Abu piļu bīstamo stāvokli izprata mestrs Burchards no Hornhauzenas. Viņš spēra soļus, lai tās neizslīdētu no ordeņu rokām. 1260. gada pavasarī mestrs ar kaŗaspēku pievedā Dobei pastiprinājumus un proviantu. To nodrošinājis un atgriezies mājās, Burchards no Haronhauzenas savāca ļoti stipru kaŗaspēku. Tur līdzās ordeņa kareivjiem piedalījās Livonijas biskapu, Rēveles dāņu, latgaļu, lībiešu un igauņu spēki. Kuldīgā viņiem pievienojās turienes apkārtnes kurši. Tanī pašā laikā Vācu ordeņa maršals Indriķis Botels sapulcināja Prūsijas ordeņa, prūšu un Dienvidkursas spēkus. Milzīgie pulki apvienojās ziemeļos no Klaipēdas. Viņiem vēl pievienojās zviedru princis Kārlis ar saviem kareivjiem. Kaŗa gājiena plāns bija atbrīvot Juŗa pili un pievest tur novietotam garnizonam pastiprinājumus, ieročus un proviantu. Pie tam ar iebrukumu vajadzēja padarīt rāmākus žemaišus, kas bija svarīgi vācu ordeņa mestra Hartmūta no Grumbachas kaŗa plānam pret tatāriem.

Izzinājuši par stipro ienaidnieku spēku tuvošanos, žemaiši atsauca no Juŗa pils savus kareivjus un sapulcināja vēl ļoti stipru kaŗaspēku. Ar to viņi devās uz ordeņu kaŗaspēka aizmuguri un nonāca Kursā tālu uz ziemeļiem no Klaipēdas. Žemaiša nolūks bija atvilināt no Klaipēdas uz Kursu ienaidnieku, lai tas neizpostītu viņu zemi. Varbūt, ka viņi arī cerēja, ka Vācu ordeņa spēki nesekos tik tālu uz ziemeļiem un atgriezīsies uz mājām. Pie tam žemaiši gribēja izcīnīt kauju uz atklāta lauka, kur viņiem dotu lielas priekšrocības baltu tautu augsti izveidotā kaujas taktika. (Turp. sekos)

SKANDALS VESTNIECĪBĀ

Tanī brīdī, kad Turcijas ministru prezidenta Ismeta Inoeni kundze Mevhida Khanuma gulamistabā aplika balto kakla saiti savam vīram, kas stāvēja pie spoguļa, salonā pēkšņi atskanēja tālruņa zvans.

„Tu atkal esi aizmirsusi atvienot aparātu," neapmierināts teica Inoeni.

Turcijas pirmā dāma vai Ulu Khanum (augstā kundze), kā vēlāk viņu dēvēja turku augstākajās aprindās, savu tualeti bija jau nobeigusi. Viņas zilgani melnie mati un sudraba lamē greznais vakara tērps, kas lieliski izcēla austrumnieces slaidā auguma līnijas, tai piešķīra elegantu izskatu. Viņi gatavojās doties uz Padomju Savienības vēstniecību, kur 1935. g. 7. novembŗa vakarā, sakarā ar Oktobŗa revolūcijas gada svētkiem, notika rauts. Ankaras diplomātu sektorā limuzīns jau gaidīja ilgāku laiku pie premjēra greznās vasarnīcas.

Ismets Inoeni kārtoja apģērbu, kad no salona, kurp bija aizsteigusies pie tālruņa kundze, atskanēja viņas satrauktā balss:

„Nāc ātrāk! Slepenais dienests!"

Premjērs, nobažījies, ka steidzīgas dienesta darīšanas varētu viņu aizkavēt ierasties rautā, jūtami nervozs, pielika klausuli pie auss:

„Prezidents brauc uz Padomju vēstniecību!"

„Jūs esat prātu zaudējis!?"

„Nē! Viņa mašīna jau izbrauca no pils vārtiem. Viņš paņēma līdz savu kapellu, dejotājus un „Kāds pagodinājums, ekselence," apjukumā stostījās vēstnieks. „Tas ir pierādījums, ka Turciju ar Padomju S-bu saista nesaraujamas draudzības saites!" Bet paslepu vērojot turku lielā valstsvīra dīvainos pavadoņus, kas tam sekoja, vēstniekam kļuva nelabi. Šo procesiju nevarēja uzlūkot kā pagodinājuma vizīti; drīzāk to varēja apzīmēt par invāziju, pie tam Ataturka grimasas un sarkastiskais smīns Staļina diplomātam nepavisam nepatika.

„Šī nav pirmā reize, kad man ir gods apmeklēt Padomju vēstniecību, biedri Karachan!"

Ataturks izvairījās no vārda ekselence un lietoja turcisko joldas (biedri), kas radās tanī laikā, kad Padomju diplomāti vēl ignorēja Rietumu etiķeti un vēlējās, lai tos uzrunātu par biedriem.

„Es dzīvoju tepat tuvumā, un kā kaimiņš ierados draugiem novēlēt dievpalīgu!" turpināja prezidents. (Nobeigums sekos)

Dr. D. Biskaps

VĒZIS

(Turpinājums)

Pēdējos gados ievērojami pieaudzis plaušu vēža slimību skaits, ko no vienas puses izskaidro ar diagnozes uzlabošanu, otrkārt — ar cilvēka mūža pagarinājumu, treškārt, ar kaitīgu iztvaikojumu ieelpošanu, pie kuŗiem pieskaitāmi akmeņogļu darvas preparāti, kas satur vēža audu radošas sastāvdaļas (benzpyren) ko iztvaiko darvotas šosejas un tabakas produkti, kas bez nikotina ir arī cigarešu papīra un insektu apkaŗošanas indes sastāvdaļas (miglojumi tabakas audzēšanas laikā). Vīrieši ar plaušu vēzi slimo sešas reizes vairāk nekā sievietes.

Lai gan vēža cēloniba vēl tīta miglā, vēža apkaŗošanā un ārstēšanā sasniegti lieli panākumi. Vēža apkaŗošanai visās valstīs sperti soļi, lai publiku iepazīstinātu ar pirmām slimības pazīmēm gan referātos, gan atsevišķās skrejlapās ar attiecīgiem zīmējumiem. Ārstu sauklis ir: „Vairāk modrības, mazāk baiļu." Kā pie visām citām slimībām, tā jo sevišķi pie vēža ir ļoti svarīga diagnoze uz agras pilnīgas izmeklēšanas pamata, kamēr vēzis vēl nav devis jaunus audzēju-metastāzes — tuvējos dziedzeŗos un audos, kā arī tālākos organos. Ja tas jau noticis, tad ārstēšanas uzdevums top ļoti grūts, bieži neiespējams. Ārstēšanu izdara ar operāciju un apstarošanu ar rentgena vai radija stariem. Operāciju technika tā uzlabota, ka nekādi sarežģījumi parasti nedraud, bet slimniekam ir ļoti svarīgi, vai operācija izdarāma vienā organā vai bez tam vēl daudzos blakus dziedzeŗos un organos. Piemēram, lūpas vēzis sākumā ir neliels sacietējums vai čūliņa, ko ļoti viegli izgriezt. Ja to laikus neizdara, vēža šūnu daļas nokļūst apakšžokļa limfas dziedzeŗos, kas arī saslimst ar vēzi un tagad operācijai ir divas fazes — lūpas operācija un visu limfas dziedzeŗu izgriešana kakla abās pusēs, kur ir 90 dziedzeŗu.

Otrs piemērs: Sievietes krūtī neliels sacietējums zirņa lielumā, ārsts konstatē vēzi un liek priekšā tūlīt operēties. Sieviete lūdz laiku apdomāties un ierodas pēc pusgada, kad vēža dīgli pārņēmuši jau visus paduses un starpmuskuļu dziedzeŗus. Un iespējams, ka saslimuši arī bronchu dziedzeŗi. Šāds ļoti bēdīgs gadījums notika ar kādu slimnīcas ārsti, kas atradās grūtniecības stāvoklī un nebija piešķīrusi vērību vienas krūts lielākam pampumam, pieņemot to par dabisku grūtniecības parādību. Kad pēc dzemdībām atklājās, ka krūts saslimusi ar vēzi, izdarītā operācija vairs nevarēja novērst plaušu vēža strauju attīstību ar bēdīgām sekām.

Minētie piemēri rāda, ka uzmanīgi jāseko visām pārmaiņām savā organismā, sevišķi tai laikā, kad parasti vēzis sāk savas gaitas, t.i. vecumā starp 35 un 70 gadiem. Svarīgi atzīmēt, ka agrās vēža slimības stadijās nav nekādu sāpju, kādēļ daudzi slimnicki attaisno slimību nokavējumu ar to, ka nav jutuši sāpes.

Lai pēc iespējas agrāk dabūtu vēzi kontrolēt, minēšu dažu organu vēža slimības pirmās pazīmes. Par lūpas vēzi jau minēju: tas parādās nedzistošas čūlas vai sacietējuma veidā, kas ceļas no glotādas kairinājuma ar pīpes kātu vai cigaretes iemuti un tabakas sulas, resp. nikotina. Mēles vēzis parasti mēles galā vai sānos cieta norobežota mezgla veidā, kas sākumā nerada nekādas grūtības. Pamazām rodas sāpes un mēli nevar vairs tik veikli locīt. Vēža attīstību veicina asas cauru zobu malas. Gāmura vēzis attīstās visbiežāk uz balss lentītēm mezgliņa vai infiltrāta veidā un rada ilgstošu aizsmakumu; sākumā nav ne klepus, ne sāpju. Aizsmakums var celties arī no tuberkulozes, sifilisa, iekaisuma un labdabīga audzēja (fibroma). Ikkatra persona 40 gados, sevišķi vīrietis, kas jūt balss aizsmakumu un citas neērtības balss rīklē, kuŗas pieturas ilgāk par 2 nedēļām, nedrīkst nokavēt speciālu gāmura izmeklējumu. Barības vada vēzis sākas vada vidējā vai apakšējā daļā un pamazam riņķveidīgi apaug barības vadam apkārt, to vienmēr vairāk sašaurinot.

(Turpinājums sekos)

SPORTS

45 CĪŅAS VIENĀ VAKARĀ

Toronto notiekošām Amerikas latviešu pirmajām individuālām meistarsacīkstēm paukošanas skaistākajā un interesantākajā paveidā — zobenciņā pavisam pieteikti 15 dalībnieki no Kanadas un ASV ar pēdējo jaunajiem meistariem priekšgalā. Torontieši, kas vēl nav aizmirsuši ASV un Kanadas latviešu vienību sacīkšu skaistās cīņas, ar lielu interesi gaida lielo paukošanas sarīkojumu, kur tikai pēc 45 cīņām noskaidrosies mūsu labākie zobencīņas speciālisti. Sacensības notiks 10. nov. Ryerson Institūta telpās, Gould St. 50, un sāksies precīzi pl. 16,30. Ieejas maksa $0.50. Visus laipni ielūdz Toronto sporta kopas paukošanas sekcija.

TORONTO SPORTISTIEM

Toronto Latviešu sporta kopas biedru pilnsapulce notiks 11. novembrī, plkst. 13, Sv. Andreja baznīcas telpās (Carlton un Jarvis ielu stūrī). Dienas kārtībā paredzēts sapulces amatpersonu vēlēšanas, ziņojumi par līdzšinējo darbību, statūtu pieņemšana, sporta kopas vadītāja, valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas, budžets u.t.t.

Ievērojot dienas kārtības svarīgumu, Toronto sporta kopas valde sagaida visu sportistu un sporta darbinieku ierašanos.

ZIŅAS NO ANGLIJAS

Vingrotājs un svaru cēlējs A. Kārkliņš, kas pag. ziemā olimpiskā trīscīņā sasniedza 342 kg, tuvākā nākotnē atstās Angliju un dosies uz Kanadu, uz kurieni izceļos arī vieglatlēti Brencītis un Salnājs.

o

Noslēgušās LSST korrespondences sacīkstes vieglatlētikā, kurās piedalījās un rezultātus iesūtija Anglijas un Zviedrijas latviešu vieglatlēti. Pirmie izcīnījuši uzvaru vīriešu sacensībās pēc zemēm ar 10842 p., Zviedrijā dzīvojošie seniori savākuši 9360, bet jaunieši 2751 p. Sieviešu sacensībās, kur neapšaubāmu uzvaru varētu gūt Kanadas latvietes, kuŗu meistarsacīkšu rezultāti ieskaitīti korrespondences sacīkstē, dotu 3557 p, uzvarējušas Zviedrijas nedaudzās latviešu vieglatlētes. Kādreizējā latviešu pasaules rekordiste lodes grūšanā abrocīgi Alise Jūrmala—Smiltniece savu atgriešanos laukumā atzīmējusi ar 10,36 m sasniegumu, bet St. Graudiņa—Sprūženiece augstlēkšanā spējusi jaunu Zviedrijas latviešu rekordu — 1,28 m.

Vīriešu vienību sacensībā pārākā Anglijas latviešu sporta b-ba Tālava ar 9705 p.

Individuālie uzvarētāji: 100 m Feldmanis (A) un Stradalovs (Zv) 11,4; 1000 m Salnājs (A) 2:40,4, 3000 m Salnājs 9:40,2; augstlēkšanā Lukss (Zv) 1.685, tāllēkšanā Piķelis (A) 6,26 m; lode Puksts (A) 14.23; disksk Millers (Zv) 42,05; šķēps Baltvilks (A) 55,18. Jaunatnes A grupas sacensībās Tilmanis (Zv) 100 m skrējis 13 sek., grūdis lodi 9,33 m, lēcis augstumā 1,58 m un tālumā 5,58 m un metis disku 24,57 m. Žēl, ka korrespondences sacīkstēs nepiedalījās Kanadas vieglatlēti V. Teteris ar savu 1000 m veikumu 2:38,1, kas būtu šīs disciplīnas individuāls uzvarētājs.

o

Kādreiz spēcīgākā latviešu basketbola vienība Anglijā — Londonas Latv. sporta klubs šogad sacīkstes iesāka ar zaudējumiem pašu vienībai 24:32. Vienībā spēlē Rušenieks, Kadiķis, Graudiņš, Ješinskis, Blukis, Bergvalds un Uztups.

o

Izmēģinājuma braucienā 25. okt. eksplodējusi un nogrimusi angļu slavenā sacīkšu braucēja Donalda Kempbela vēl slavenākā motorlaiva Zilais putns. Ar šo motorlaivu, kas iepriekšējā izmēģinājumā bija sasniegusi 165 jūdžu stundas ātrumu, K. bija cerējis atkarot no amerikāņiem pasaules rekordu motorlaivām, kas ir 160,32 jūdzes. Kempbels pats laimīgi izglābies.

o

Divu latviešu vārdi lasāmi angļu amatieru boksa apvienības publicētā rangtabulā: Gelzinš (vid. svārā) ierindots 11. vietā, bet Lazdiņš (pusvid. svarā) 13. v.

Pat visnomaļākā dzimtenes lauku stūrī ikviens zēns zināja, ko nozīmēja Liepājas Olimpija. Sportistu starpā šis vārds bija ieguvis sevišķu jēdzienu, kamēr pārējiem Olimpija iedvesa bijību un atkalredzēšanās prieku, dodot pacietību vairākas stundas stāvēt rindā pie biļešu kasēm.

Protams, ne jau pirmajā dienā Olimpija kļuva tik slavena, tādēļ šodien trimdā jaunajiem sporta draugiem vēlos pastāstīt par to, kā Olimpija izveidojās un kļuva slavena dzimtenē un ārpus tās robežām.

Tas bija pirms 42 gadiem, 1909. g. vasarā Liepājas toreizējie latviešu riteņbraucēji vairs negribēja startēt no dažādām „kroņa" sporta b-bām un vēlējās dibināt savu latvisku sporta organizāciju. Tā tas arī notika, un no šī laika Olimpiju skaita sava mūža gadus.

Pašā pirmajā pastāvēšanas laikā jaunās sporta b-bas lielākā aktivitāte parādījās organizētos svētdienu izbraukumos ārpus pilsētas, kā saka, zaļumos. Desmitiem, pat simtiem liepājnieku, kam vien bija izdevies tikt pie sava „dzelzs kumeļa", svētdienas rītos garā virknē traucās ārā no pilsētas putekļiem un vakarā atgriežoties priecājās par jauko atpūtu Liepājas skaistājā apkārtnē. Tīrās sporta sacensībās Olimpijā pirmās labākās sekmes guva riteņbraukšanā, smagatletikā un vingrošanā.

Pirmā pasaules kaŗa laikā organizācijas darbība pilnīgi apklusa, tomēr tā nelikvidējās, un topot brīvai Latvijai, tā bija viena no pirmajām organizācijām, kas pulcināja liepājniekus — latviešu sportistus. 1922. g. radās futbola vienība „Olimpija", kas izgāja laukumā ar vēlāk tik slaveniem vārdiem kā Tīls, Pikols, Kronlaks, Dudaņecs, Dambrevics, Blūmentāls, Zino, Laumanis un Lazdiņš. Jau pašā pirmajā cīņā, tiekoties ar Aizputes latviešu b-bu, Olimpija guva 3:0 uzvaru, 1923. g. tā ieguva Kurzemes meistarnosaukumu, ko sekmīgi aizstāvēja visu savu pastāvēšanas laiku.

Divus gadus vēlāk Olimpija pirmo reizi spēlēja Rīgā, cīnoties Latvijas meistarnosaukuma dēļ pret toreiz lieliskā gatavībā esošo R.F.K. Pēc mūsu izcilākā sporta žurnālista Adolfa Plūma domām, ko viņš toreiz pauda Rīgas presē, tā bijusi viena no visizsmalcinātākām futbola sacensībām, kāda jebkad mūsu galvaspilsētā līdz tam redzēta. Sacensības normālais laiks beidzās 3:3, bet pagarinājumā, valdot vislielākam nervu sasprindzinājumam gan laukumā, gan skatītājos, R.F.K. ar Edvina Bārdas šāvienu guva uzvaras vārtus. Olimpija gan zaudēja, bet no tā laika kļuva arī rīdzinieku mīlule kā vienība ar tehniski izsmalcinātu sniegumu. Nedēļu vēlāk revanša spēlē Liepājā jaunais meistars smagi zaudēja savam, visu laiku stiprākajam un stabilākam konkurentam ar 0:4.

Panākumi deva uzņēmību turpmākiem treniņiem, sevišķi pēc, tam, kad par Olimpijas treneri aicināja visā Eiropā pazīstamo vīnieti Matošeku, kas vienībai deva pēdējo slīpējumu. Olimpija pirmo reizi kļuva Latvijas meistars, pie tam nezaudējot nevienu spēli. Meistara godu Olimpija paturēja arī 1928. un 1929. g. Tanī pašā gadā pirmo reizi piedaloties Rīgas pilsētas vēsturiskā kausa izcīņā, Olimpija uzvarēja un kausu no savām rokām vairs neizlaida. Olimpija 1935. g. izšķirošā spēlē pieveica R.F.K., izcīnot vienu no skaistākām uzvarām, un kauss uz visiem laikiem aizceļoja uz Liepāju.

Olimpija ar savu populāro treneŗu palīdzību daudz darījusi arī jauno futbolistu sagatavošanā. Kad Olimpija 1936. g. 5. reizi ieguva Latvijas meistarnosaukumu un 1937. g. sezonu sāka ar septiņiem jauniem spēlētājiem, tad visa Rīgas prese un sporta lietpratēji domāja, ka 1937. g. ar Olimpiju nav ko rēķināties. Kad Olimpija ieradās Rīgā un ar savu junioru vienību stājās pretī R.F.K. meistarības izcīņā, tad, liekas gan, neviens rīdzinieks nešaubījās par R.F.K. uzvaru. Tomēr spēlei beidzoties, rezultāts bija 2:0 Olimpijas labā. Jaunie Olimpijas spēlētāji gāja no uzvaras uz uzvaru gan pret vietējām, gan ārzemju vienībām un Latvijas meistara godā bija 1937., 1938. un 1939. g., kad Maskava laupīja mums brīvību un pārtrauca Olimpijas darbību. Lai gan O. formāli bija likvidēta, tās futbola vienības dalībnieki turējās vienkopus. Pēc boļševiku padzīšanas, O. bija pati pirmā sporta b-ba Latvijā, kam atļāva saukties līdzšinējā vārdā.

Olimpija, sevišķi tās futbola vienība, vienmēr bijusi iekšēji stipra visgrūtākajos brīžos gan kaŗa, gan citos gadījumos. Tur atzinīgus vārdus pelnījusi visa Liepājas latviešu sabiedrība, kas pati cēlusi un atbalstījusi savu sporta organizāciju. Runājot par futbola vienības panākumiem, nav iespējams noklusēt trīs vārdus — pirmo vienības gādnieku A. Bušu, kas visu savu dzīvi veltījis paša audzētai futbola vienībai; b-bas vecāko futbolistu K. Tīlu un nopelniem bagātāko vienības dalībnieku, valsts vienības vārtsargu H. Lazdiņu.

Nāk atmiņā žurn. „Fiziskā kultūra un sports" veltījums Olimpijai tās 30 gadu jubilejā 1939. g.:

„Redzamais stāvoklis, kādu Olimpija ieņem mūsu sporta dzīvē spožu panākumu dēļ daudzās sporta nozarēs, nav nejaušības produkts. Ja esam vērojuši olimpiešus viņu ikdienas gaitās, redzējuši lielo sporta mīlestību, darba prieku, neatlaidību un pašuzupurēšanos, ar kādu tie kaldina savas uzvaras un panākumus sporta laukumos un veido savas biedrības dzīvi, tad atliek mums vēlēties tikai vienu: lai vairāk Latvijā būtu šādu biedrību, sportistu un sporta darbinieku, jo tad latvju sportam būs nodrošināti spoži panākumi un bagāta nākotne!" H. L.

Lāčplēšu svētki

9. novembrī, plkst. 19.30 Kanadas Leģiona zālē, 12 College St., Toronto

Kalpakieša J. DREIMAŅA kgā uzruna

Mārtiņa Zīverta drāma „PARTIZĀNI"

Kanadas DV Teātŗa uzvedumā

DEJA

Spēlēs pirmklasīga deju kapella A. LIEPAS vadībā
Ieejas teātŗa izrādei $1.50 un $1.00. Dejai $0.75

Skolniekiem un bērniem puscena

Biļetes iepriekšējā pārdošanā: Lotus puķu veikalā 854 Bathurst St., tel. KE 3884 un DV grāmatnīcā 238 McCaul St., tel. KI 6373

BUFETĒ DAŽĀDI DZĒRIENI

(76) DV Toronto nodaļa

KARĻA SKALBES PIEMIŅAS VAKARS

SESTDIEN, 10. NOVEMBRĪ, PLKST. 7 VAKARĀ
TORONTO SV. ANDREJA BAZNĪCAS ZĀLĒ
(Karltona un Džervis ielas stūrī)

Dr. phil H. TICHOVSKA referāts par SKALBI

Skalbes darbu deklamācijas

Mūzikāli priekšnesumi

Kopīgs tējas galds

Ieeja: pieaugušiem — $0.50, jauniešiem — $0.25.

GRĀMATU GALDS AR SKALBES UN CITU RAKSTNIEKU DARBIEM (83)

...Vakar Mārtiņš no Rīgas laidās,
Šodien sētu ierībināja...

MONTREĀLAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS BIEDRĪBA
RĪKO

Mārtiņu vakaru

š. g. 9. novembrī, plkst. 20 vakarā

RIALTO zālē, 3. st., virs kino Rialto, Parka ielā 5723, Montreālā

Bez dejām, loterijas un dažādiem pārsteigumiem jautro vakaru pie pilnas bufetes apciemos

MĀRTIŅU ZOSS cepetis par $1.00 porcijā

Spēlēs MLPB deju orķestris

Pāriem ieejas cena $1.00, vieniniekiem $0.75

(85) Visi laipni ielūgti

LĀČPLĒŠU DIENU
U N
DV Montreālas nodaļas gada darbības atceri

RĪKO DV MONTREĀLAS NODAĻA

11. novembrī, plkst. 18 vak. 220 Pine Ave, W (Mc Gee Highschool)

Pēc LKOK plēn. VECKALNIŅA un DV Montreālas nodaļas priekšsēža plkv. TIRZIŅA runām sekojošā KONCERTĀ piedalās dziedātājas N. VALDOVSKA, L. CAUNĪTE un aktrise A. ZARIŅA-MAĆA ar deklamācijām

Ieeja brīva. Visi laipni ielūgti

(86) DV Montreālas nodaļa

Lāčplēša dienas akts

AR SEKOJOŠU

NUJORKAS DAUGAVAS VANAGU VĪRU KORA

KONCERTU

Diriģents BRUNO SKULTE

notiks š. g. 11. novembrī

YMCAs NAMĀ, LANKASTERĀ, Pa

(78) Harrisburgas Daugavas Vanagu nodaļa

DV HAMILTONAS NODAĻA
RĪKO

MĀRTIŅU VAKARU

š. g. 10. novembrī, plkst. 19

HAMILTON COTTON Co ĒDAMZĀLĒ, MARY ST., N.

ĶEKATNIEKI! MĀRTIŅU ZOSS!

Spēlēs ungāru DEJU ORĶESTRIS

Ieeja $1.00

(80) DV Hamiltonas nodaļa

AIZ DZELZS AIZKARA

KĀ LIELINIEKI PUBLISKĪ „MAZGĀ" ĢIMENES DZĪVI

Kā zināms, demokratiskās valstīs dzīvokļa neaizskaramība, privātas korespondences aizsardzība un ģimenes gods ir mūsu sabiedrības pamatprincipi. Par ģimenes lietām un intimām attieksmēm laikrakstos neraksta, bet laulības šķiršanas lietas iztiesā pie slēgtām durvīm.

Ņē tā tas ir Padomju Savienībā pie lieliniekiem. Tur dzīvokļa neaizskaramība nepastāv, privāto korespondenci uzrauga NKVD, bet par ģimenes visintimākām lietām mēdz izrakstīties avīzēs, saucot atbiecīgās personas vārdā. Tādi jēdzieni, kā „ģimenes svētums" ir viņiem tikai izsmiekls.

Kā piemēru sacītam, gribu šeit atstāstīt kādu rakstu, kas nupat ievietots komūnistu „Literaturnaja Gazeta" par kādu krievu ģimeni. Šis raksts ir interesants vēl arī no cita viedokļa un, proti, tas atklāj faktu, ka padomju sabiedrībā pašiem lieliniekiem rodas šķiras, kas savstarpēji nīstas un apkaŗojas un ka tur sāk izveidoties jauna „sovjetintelligence," kas pati kaunas no savas proletāriskās izcelšanās.

Rakstā ir runa par atslēdznieku Fjodoru Kotovu, kas pierunā savu sievu Praskovju studēt medicīnu. Un, tiešām, Praskovja piecos gados veic studijas, nobeidz medicīnas institūtu un kļūst bērnu ārste. Vietu gan viņa nedabū pilsētā, kur dzīvo viņas vīrs, bet citā apgabalā. Fjodors paliek joprojām viens, audzina savu meitiņu un cerē, ka — vai nu viņam izdosies pārcelties pie sievas, vai arī sieva nāks pie viņa. Tē kādu dienu sieva viņam raksta, ka ar pārcelšanos nekas neiznāks, jo veselības dāļa visus lūgumus galīgi noraidījusi. Nu Fjodors sadūšojās un raksta veselības dāļai pats. Par lielu izbrīnu veselības dāļa viņam atbild, ka viņa sieva nekad nekādu pārcelšanu nav lūgusi. Tas Fjodoram atvēra acis. Izrādījās, ka jaunai ārstei ir mīļākais, kas jau pie tās dzīvo; viņš atstājis savu sievu un bērnu. Fjodoram sieva atrakstīja asu vēstuli, izsakot pārmetumus par rakstīšanu veselības dāļai. Viņa uzsvēra satrp citu viņu starpā radušos šķiru dažādību" un, proti: „Es esmu tagad ārste, bet Tu esi atslēdznieks. Tādēļ mums nav vairs nekā kopēja. Ja gribi oficiāli šķirties, tad dari to un uzdod iemeslus, kādus pats vēlies." Kādā citā vēstulē Praskovja savu vīru izlamā „stipriem" vārdiem, ko „Lit. Gaz." tāpat publicē. Praskovjas mīļākais, sovjetu Apgabaltiesas izmeklēšanas tiesnesis S. I. Kirējevs, uz Fjodora neatlaidīgām vēstulēm savai sievai, piedraudēja, sacīdams: „Man nepatik Jūsu vēstuļu tonis. Lieciet manu ģimeni mierā!"

Nelīdzēja Fjodora žēlošanās arī sāncenša priekšniecībai, Apgabaltiesas prokurātūrai, un kompartijai. Vietējā partijas vadība atbildēja, ka tur nekā nevarot darīt. Praskovja pie viņa neatgriezīsoties un ar Kirējevu jau esot noslēgta jauna laulība. Bet Apgabaltiesas prokurātūra atbildēja, ka nekā ļauna šajā lietā neredzot.

Tad nu nelaimīgo Fjodoru savā aizsardzībā ņem minētais bolševiku laikraksts un brūk virsū Praskovjai, vietējai kompartijas vadībai un Kirējeva priekšniecībai — prokurātūrai. Vispirms laikraksts publicē visu augšminēto sarakstīšanos visos sīkumos, pat sievas mātes vēstules šajā lietā. Atzīmēts arī šāds Praskovjas aizrādījums savai mātei: „Man jākaunas no Tavām vēstulēm. Liec kam citam vēstuļu aploksnes rakstīt." Te uzsvērts apstāklis, ka Praskovja kaunas ne tikai vien no sava pirmā vīra atslēdznieka, bet arī no savas mātes, kas ir neizglītota, vienkārša sieviņa, kas sliktā rakstībā raksta kā prazdama sāvai meitai.

Laikraksts savu uzbrukumu nobeidz šādi: „Tāda izdzimusi persona, kā Praskovja Kotova, sovjetdzīvē tomēr ļoti reti sastopama. (Par to lai atļauts šaubīties. Ref.). Mūsu valstī, kur strādnieku un kolchozniecku varoņu krūtis krāšņo zelta zvaigžņu ordeņi tāpat kā kareivju, zinātnieku un mākslinieku, var tikai morāliski izdzimis radījums iedomāties, ka ārsta amats ir kaut kas augstāks par atslēdznieka. Tādēļ, jāvaicā, kādēļ komūnistiskā sabiedrība pagājusi vienaldzīgi gaŗām šai „mazvērtīgajai mietpilsonei," kas pelnījusi atklātu nicināšanu." Bez sacītā rakstā, vēl pieminēts, ka atslēdzieks Fjodors ne tik vien kā piecus gadus maksājis par sievas uzturu un studijām, bet gādājis arī par bērnu un sievas māti.

Šis gadījums, pazīstot dažādus laulības iziršanas iemeslus un cēloņus, nebūtu nekas sevišķs, ja tas neskartu sovjetintelligenci, komūnisma audzināto bērnu, un ja šī ģimenes lieta netiktu plaši izklāstīta pa lielinieku laikrakstiem. Praskovjas tips, kā tāds, ir, protams, negātīvs, un tas bieži nosodīts daudzu tautu literātūrā. Bet te nav runa par romānu, vai teātŗa lugu. Te lielinieki privāto dzīvi „izmazgā" publiski.

Bet šis gadījums jo skaidri apstiprina arī to, ka sovjetintelligence kaunas no savas vienkāršās izcelšanās un distancējas no proletāriāta, tāpat kā viņu augstākā „aristokratija" — komisāru šķira.

Tartis

IZNĀKUSI JAUNA IZCILA GRĀMATA LATVIEŠU VALODĀ
DRUVA APGĀDĀ, TORONTO, KANADĀ
PASAULSLAVENĀ NORVĒĢU RAKSTNIEKA
KNUTA HAMSUŅA
PĒDĒJĀ GRĀMATA

Pa aizaugušām tekām

ir visjaunākais pazīstamā autora darbs, kas sarakstīts dienas grāmatas formā. Tas atspoguļo Hamsuna dzīvi un pārdzīvojumus starp 1945. un 1948. gadiem, kad Norvēģijā notika viņa vācu okupācijas laika politiskās stājas izmeklēšana, tiesāšana un rehabilitēšana. Sajuzdams sevi mūžības slieksņa priekšā un fiziski būdams tikpat kā kurls un akls, autors rakstījis šo grāmatu tik redzīgām gara acīm, ka reti kāds no tagadnes autoriem. Slavenā romāniста, mākslas tē atdzīvojas jaunā pilnībā. Lasot šo grāmatu, Hamsuna cienītājiem un pazinējiem atausīs atmiņā autora iepriekšējo romānu tipi un ainas, un tās kļūs vēl saprotamākas un tuvākas. Rūgtumu pret iestādēm un paviršiem cilvēkiem, kas pavīd starp rindām, izlīdzina autora veselīgais humors un lietu skatīšana no mūžības viedokļa. Viņa grāmata ir pilna cilvēcības, sapratējas labestības un un vieduma. Lasītājam tā būs mīļa un tuva kā daudzi citi viņa agrāk iznākušie darbi. Grāmata PA AIZAUGUSĀM TEKĀM tulkota daudzās Eiropas valodās un tagad tā pirmo reizi parādās latviešu tulkojumā. Tā tulkota ar autora atļauju, un pirmtiesības tās izdošanai pieder mūsu apgādam.

Grāmatu tulkojis KONSTANTINS RAUDIVE

Vāku zīmējis ĒRIKS DZENIS

MAKSĀ BROŠ. $1.60, GLĪTĀ SĒJUMĀ $2.10

Grāmata pasūtināma tieši apgādā DRUVA, 92 Morse St., Toronto, Ont., Canada un visās lielākajās latviešu grāmatnīcās Kanadā un Sav. Valstīs. (Brošētie eks. jau dabūjami, iesietie — novembŗa mēneša pirmajā pusē)

PA AIZAUGUSĀM TEKĀM būs mīļš viesis katrā latviešu mājā, kā dāvana tā derēs kā jauniem, tā veciem

DRUVA

TAUTIEŠI

Nodrošiniet savu materiālo labklājību un ceļu uz dzimteni

Iegādājoties nekustamu īpašumu.

Draudzīgus pakalpojumus un piedāvājumus, mājas pērkot un pārdodot, sniedz EGONS NORDŠTRANDS Tel. RO 4141 mājā: RI 7277

Dzīvojiet lēti — dzīvojiet savā mājā

Mājas par dažādām cenām un dažādos Toronto rajonos...

S. R. TAYLOR REAL ESTATE 2248 BLOOR STR., TORONTO

LATVIJAS KONSULĀTS
R. N. BRYSON
Ģenerālkonsuls
320 BAY St., ROOM 1304
Tel. WA 1688
Toronto, Ontario
Latvijas ārzemju pasu izņemšana un pagarināšana

S. LOCĀNS
Izpilda dažādus transporta darbus
vakaros un sestdienās
Tel. LL 9053
TORONTO

S. VASARĀJA
transporta uzņēmums
„STANLEY CARTAGE"
pārvadā mēbeles un izdara citus transporta pakalpojumus.
Zvanīt pēc pl. 6 vak. OL 1403
Toronto

PĀRDEVĒJA
vai
ĶEIKALA MĀCEKLE
var pieteikties
V. Kopela Mākslas Amatniecības veikalā,
609 Yonge St., Toronto, Ont.
Valodu prašana nepieciešama.
Tuvāka informācija pa tālr. — PR 4596 (82)

Dāmu cepuru modiste
LUCIJA EVERTS—BUIKUS
pieņem pasūtinājumus arī no pienesta materiāla.
Gatavo uzročus un ādas cepures.
Pieņem katru dienu
Lūdzu iepriekš zvanīt!
84 D'Arcy St., Toronto
Tel.: EM 4 - 3331 (41)

ELZA PĒRKONE
kosmētikas meistare
Sejas, matu, ķermeņa kopšana.
uzaču un skropstu krāsošana ar īstām pastāvīgām krāsām
Pieņem ik dienas no plkst. 11 rītā līdz 8 vak. arī sestdienās un svētdienās. Lielāku sarīkojumu un svētku gadījumos apmeklē arī mājās
102 Peterborough Ave, Toronto
Tel. KE 3072 (84)

IZDODAMAS 3 istabas Toronto, atsevišķi vai kopā. Ir garāžas. Tel. GL 3066. (82)

Izdodama 1 mēbelēta istaba 2 personām. Vārīšanas iespējas.
Tel. MI 4235, Toronto.
(85)

Mēbelēta liela istaba izdodama. Zvanīt HA 8359. Toronto

DV GRĀMATNĪCA TORONTO
P. O. BOX 84, TERM. "A" TORONTO, ONT
VIENMĒR KRĀJUMĀ
JAUNĀKIE LATVIEŠU GRĀMATU APGĀDU IZDEVUMI
Pieņem pasūtinājumus latviešu periodiskiem izdevumiem (32)

FRANK VASS, B. A.
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt. 403, TORONTO. ONT.
College un Spadina ielu stūrī,,
Telefoni: birojā — KI 4989, dzīvoklī — MI 9352

587 Queen St., W. Toronto WA — 6812
KRIEVU MĒBEĻU VEIKALS
QUEEN WEST FURNITURE Co
Bagātīgs jaunu un lietotu dzīvokļa un kantora mēbeļu krājums (390)
Iegriezieties un pārlieciniet paši!

BAZNĪCAS ZIŅAS

ASV

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums Lāčplēša dienas atcerei 11. novembrī, pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā, 3 Ave un Pacifik St., Bruklinā. Māc. R. Zariņš.

Bronksā dievkalpojums 11. novembrī, pl. 6 p.p. Sv. Jāņa baznīcā, 1343 Fulton Ave. Māc. A. Ozols.

Nujorkas latviešu draudzē 28. oktobrī iesvētīti: Ausma Balodis, Zenta Briedis, Zeltīte Elsters, Benita Jeremics, Vija Liepiņš, Tamara Lubimovs, Laima Maliks, Vija Palde, Skaidrīte Rmass, Maija Rozens, Līga Rozens, Rasma Zamurs, Nils Gailis, Jānis Laudanskis, Uldis Mālmans, Juris Neimanis, Egils Pelkaus, Pēteris Tauriņš un Imants Zamurs.

Čikagas latviešu baptistu draudze ziņo, ka turpmāk dievkalpojumi notiks katru svētdienu, pl. 11 draudzes baznīcā 5000 W. Ohio St.

Detroitas Sv. Māvīļa Latviešu draudze, Salem baznīca (4775 Iroquois pie Forest). Mācītājs prāv. Alberts Birnbaums, 13708 La Salle Blvd; tālr. TU 3-3060. 4. nov. — Reformācijas svētku dievkalp., plkst. 2 p.p.; 17. nov. — Latvijas valsts dibināšanas svētki. Plkst. 6 p.p. svētku dievkalpojums; pēc tam svētku akts baznīcas zālē. 25. nov. — Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums, plkst. 2 p.p. ar dievgaldu. Pēc dievk., plkst. 4 p.p. b-cas zālē vijolnieka Imanta Gleskes koncerts. Ieeja pret ziedojumiem. 16. dec. — Svētdienas skolas eglīte plkst. 2 p.p. Dievkalpojums bērniem un pieaugušiem.

Kalamazū Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojums svētdien, 11. novembrī plkst. 2 p.p. Sv. Trīsvienības baznīcā, Cedar ielā 509. Dziedās P. Lielzuika. Māc. J. Turks.

Draudzes skola katru sestdienu, plkst. 2 p.p. Sv. Trīsvienības baznīcā, Cedar ielā 509.

Charlotte, N. C. St. Markus baznīcā 17. nov., pl. 7,30 vak. Valsts svētku dievkalpojums. Māc. V. Liventāls, māc. A. Usis, stud. theol. T. Alksnis. Piedalās: Haralds Lindemanis.

Asheboro, N. C. John's baznīcā 18. nov., pl. 3 p.p. Valsts svētku dievkalpojums. Māc. V. Liventāls un stud. theol. G. Alksnis.

Shelby, N. C. Ascension baznīcā, 18. nov., pl. 3 p.p. Valsts svētku dievkalpojums. Stud. theol. T. Alksnis. Piedalās: Velta Ilstere—Langina un Valdemars Meļķis.

KANADĀ

(LATVIEŠU EV.-LUT. DRAUDZĒS)

Archibīskapa Pārstāvis A. Skrodelis (14 1/2 Wentworth Str. So, Hamilton, Ont. T. 7 - 0136)

Māc A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LO 2510) **Toronto** Sv. Jāņa latviešu dr. 11. nov., pl. 4 p.p. varoņu piem. dienas dievkalp. Svētdienas skola aicina bērnus pusstundu pirms dievkalp. Pateicība. Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu dr. Padome un Dāmu kom. valde izsaka vissirsnīgāko pateicību Ed .Kraujiņa kgm par draudzes vakaram sacerētu dziesmu spēli „Apkūlības" un J. Dzeguzes kgm par šī uzveduma iestudēšanu. Sirsnīgs paldies arī „Daina" korim un tā diriģentei E. Freimanes kdzei, tautisko deju trupai „Diždancis" un tās vadītājam F. Aigara kgm, tāpat teātŗa trupai, kas sekmēja draudzes vakara labo izdošanos. Vakara skaidrais atlikums $99.53 tiks izlietots tautiešu grūtdieņu atbalstam Vācijā.

Māc. E. Bērziņš (5310 - 45 Ave, Red Deer, Alta). **Edmontona**, 18. nov. pl. 3 p.p. valsts sv. dievkalp. (Sv Pētera b.).

Port Arturā 11. nov.; **Otava** 15. nov. pl. 7 v. (Pētera b.); **Sault Ste Marie** 17.nov., pl. 7 v.; **Sudbury** 18. nov.

Prāv. A. Mitulis (367 Maryland St., Winnipeg, Man.).

Winipega 11. nov., pl. 4 p.p. Sv. Pētera b.; 18. nov., pl. 5 Valsts svētku akts Sv. Pētera b. apakštelpās; 25. nov. pl. 4 p.p. aizgājušo draugu piem. dievkalpojums Sv. Pētera b-cā.

Māc. V. Šefers (659 Piccadilly St., London, Ontario).

Sarnia 11. nov., pl. 2 p.p. (Lut.b.); **Londona**, 16. nov., pl. 8 v. Latvijas v. s. dievklp. (Trīsvienības b.); **St. Catharina** 17. nov., pl. 5 p.p. Latvijas v. s. dievk. (Kristus b-cā); **Niagara Falls** 13. nov., pl. 3 p.p. (Pāvila b-cā). Šalaulāti: (Londona) 21. okt. Felikss Reinholds Oskars Arnds ar Annu Vanags, dz. Vītoliņš.

Māc. E. Pavasars (1139 Cannon St. E., Hamilton, Ont. T. 9-3410).

Hamiltona 11 nov., pl. 2 p.p. Daugavas Vanagu un Latv. Biedrības rīkotais Lāčplēšu dienas dievk., mūzikāli priekšnesumi (18 Victoria Ave, So); 18. nov., pl. 4 p.p. Kristīti: Māra Skaidrīte un Jānis Kārlis Baškeri, Alfreda un Zelmas bērni.

Māc. A. Briedis (17 - 8th St. Noranda, Que.)

Timmins, Ont. 11. nov., pl. 6 v. Lāčplēša diena (Kristus b.); **Virdžīnijlauna** 13. nov., pl. 1 p.p. (Anglikāņu b.); **Noranda** 18. nov., pl. 4 p.p. (United b.).

Māc. E. Caune (11010—109 Ave, Bl. B. S-13., Edmonton, Alta, T. 41890) **Kalgarija** 10. nov., pl. 6.30 v. draudzes dāmu kom. Mārtiņu vakars (Nac. Ukraiņu klubā), atspirdzinājuma galdi, ielūgti tautieši no tuvas un tālas apkārtnes; 11. nov. Lāčplēšu dievk., dziesmu lap., mūzikāli priekšn. (First Lutheran Church); 18. nov. svinīgs akts pl. 7.30 v. (YMCA s telpās), referāts, deklamācijas. **Letbridža** 17. nov., **Edmontona** 18. nov.

Archibīskapa pārstāvis A. Skrodelis

„LATVIJAS" pārstāvji Amerikā

1. **Daugavas Vanagu pārstāvība ASV un visas DV apvienības, nodaļas un kopas ASV un Kanadā.**
2. **ASV:**

A. Augstums, 1634 N. Str., Lincoln, Nebr.
Arnolds Bērziņš, 1109 Hancock, Brooklyn 21 N. Y. un Betlemes baznīcā, Brooklyn'ā pēc dievkalpojuma saiešanas zālē.
A. Bilmanis, 207 Channing St., N. E. Washington, D. C.
M. Blukis, c/o Mr. Knopflo, 824 R. Zaks, 226 So. 76 St., Milwaukee 14, Wisc.
Boehlke St., Saginaw, Mich.,
Ed. Dobelis, 503 2nd Street, N. W. Waverly, Iowa.
P. Dubovics, Quaker Lane, Hyde Park, New York.
Arvids Eglītis, 2123 - 24th Ave, So., Minneapolis, Minn. Tel. GE 7423.
J. Kāpiņš, 600 Tremont St., Boston, Mass.
Rūd. Krafts, Zion Lutheran Church Dalton, Minn.
R. Krūklītis, Latviešu grāmatnīca, 1201 E. Grand River Ave, East-Lansing, Mich.
Jānis Lazdiņš, 3823 1/2 Central Ave, Indianapolis, Ind.
Jānis Miķelsons, 67, Marcella St. Boston — Roxbury 19, Mass.
A. Ozoliņa, 1635 N. Orchard St., Chicago, Ill.
A. Punka, 1417, Park Road N.W. Apt. 4, Washington 10, D.C.
V. Puriņš. 1043 Baldwin S. E., Grand Rapids, Mich.
J. Runkis, 6226 20th Ave N. E., Seattle 5, Wash.
Julijs Sakne, grāmatu un laikrakstu apgāds, 300, Second St. Liverpool, N. Y.
J. Sobolevskis, 2711 „W." St. Lincoln, Nebraska.
G. Šmits, 19 Prospect St., Paugh. keepsi N. Y.
J. Upeslejs, 5322 W. Wisconsin Ave, Milwaukee 13, Wis.
Miss Biruta Ziemiņa, 920 W. Lovell St. Klamazoo, Mich.
T. Tērauds, c/o Mr. H. Hamilton, 7151 Euclid Rd. Cincinati 27, Ohio.
Rev. J. Turks, 1251, W. Lowell St. Kalamazoo, Mich.

3. **KANADA:**

I. Baltraks, P. O. Box 1008 Sta. C. Toronto 3, On.
A. Birznieks, 1166 Victoria Ave, Niagara Falls, Ont.
„Daugavas Vanagu" grāmatnīcā, 4 Sylvan Ave, Toronto.
H. Drupals, 10155 Waverly St. Montreal, P. Q.
E. Jurševskis, 608 York St., Hamilton, Ont.
A. Kalniņš, 71 Indian Grove, Toronto. Ont.
A. Kalniņš, Muskoka Sanatorium P/O Muskoka, Ont.
V. Kopels, 609 Yong Str., Art Handicraft, Toronto, Tel. PR 4596
Marta Kuncāns, 47, Beulah Ave, Hamilton. Ont.
Arturs Kivlits, Hurdman's Bridge, Box 164, Ottawa, Ont.
L. Lūdums 27 Wiley St., St. Catharines, Ont.
Puķu veikals „Lotus", 854 Bathurst St. Toronto, Tel. KE 3884
K. Skuja, 20 William St., W, Waterloo, Ont.
Mrs L. Skujenieks, 406, E., 6th Ave, Vancouver, B. C.
V. Teteris, 87 Lebel Ave, Apt. 2, Kirkland Lake, Ont.
V. Ziedīņš, Latviešu grāmatnīca, 92 Morse St., Toronto, Ont.
Otto Zilkalns. 6745 Cote St., Luc Rd. Apt. 3, Monŗeal.

Laikrakstam LATVIJA

1004 DUNDAS ST. W. TORONTO, ONT., CANADA

ASV: DV Pārstāvība ASV, 31-43 Steinway St. Long Island City 3

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu Latvija no .....

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz sekojošu adresi:

Mr, Mrs, Miss .....

.....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Pārstāvji ASV lūgti savus maksājumus avīzei kārtot DV Pārstāvībai ASV.

NOTIKUMU DEGPUNKTĀ

KO DARĪS ĒGIPTE?

Ēģiptes valdība cerēja izmantot angļu grūtības Irānā, lai Lielbritanijas lauvai izrautu kādu vitālu locekli un tā dotu illuzoru gandarījumu ēģiptiešu tautai, kas alkst labāku dienu. Taču tā vien liekas, ka pašreizējā Ēģiptes valdība ir par stipru uzvilkusi loku — un to salauzusi.

Ņemsim vērā, ka Lielbritanija visu laiku centās Ēģiptei izdabāt, palīdzēt, jo Lielbritanijai Suecas kanālis ir nepieciešams un tā nevar ļaut nedz to nodot Lielbritanijai naidīgās rokās, nedz to pamest likteņa varā — kas arī notiktu, ja kanāla aizsardzību uzticētu absolūti nepietiekošiem ēģiptiešu spēkiem.

Tagad, kur ēģiptieši no maksts izrāvuši savu skārda zobenu, Londonai vairs nav mute ar roku jāaizsedz. Zaudētāji šai dramatiskā spēlē būs tikai ēģiptieši. Zaudētāji — visos iespējamos gadījumos.

Ja ēģiptieši, savus draudus īstenojot, atklāti uzbruktu angļiem Suecas kanālī, zaudētu ēģiptieši. Tas ir tik skaidrs, ka tie šo soli nespers.

Ja ēģiptieši, palīdzību meklēdami, mēģinātu jautājuma izšķiršanu nodot AN Drošības Padomei, tad viņi „gleznaini izsakoties, izgāztos," jo starptautisku līgumu lauzusi nevis Lielbritanija, bet gan Ēģipte. Un tā kā Ēģipte turklāt vēl strupi noraidījusi četru valstu ierosinājumu slēgt drošības loku ap PSRS, aicinot šai darbā piedalīties arī Ēģipti, tad vairāk nekā skaidrs, ka ASV, Francija un Turcija Ēģiptes prasību Drošības Padomē neatbalstīs.

Tad Ēģipte varētu mēģināt iegūt kanāli, nolīgstot sabiedrību ar Pad. Savienību, un šo iebiedēšanas pūsli Ēģiptes valdība jau arī grabinājusi. Bet te derētu atcerēties, ka ar sabiedrību ir tāpat kā ar mīlestību, tur vajadzīgi vismaz divi, un šorciz diez vai Maskava gribēs Ēģipti savās skavās ņemt. Jo licita taču skaidra: angļi Suecas kanāla joslu neatstās, viņus no turienes var tikai padzīt — un tas nozīmētu karu. Un PSRS sāks karu tad, kad tas viņai būs izdevīgi, nevis tad, kad tas būs izdevīgi Ēģiptei. Un tad, ja PSRS karaspēks ieņemtu Suecas kanāla joslu, tad tā šai joslai pieanektētu visu pārējo Ēģipti un Sudānu.

Kas tad nu ēģiptiešu valdībai atliek? Rīkot sabotāžas un terrora aktus? Daba to nevēlas, jo Suecas kanālis un apkārtējais tuksnesis šādai darbībai nav izdevīgs. Te nav džunglainās Malajas, nedz purvaino un mežaino Krievijas apvidu, kas ļautos izmantoties šādiem nolūkiem. Pa kanāli allaž var pievest pārtiku un munīciju — un ja ne Lielbritanijai, tad Savienotām Valstīm ne vienas, ne otras netrūkst. Un „partizānu" te var saredzēt" jau pa pieci jūdzēm! Tātad?

Tātad, Ēģiptes valdība pārgalvīgi iemanevrējusi smieklīgā stāvoklī. Un nav izslēgts, ka viss tas beidzas nevis ar angļu aiziešanu no Suecas kanāla joslas, bet ar Nahas Pašā un viņa ministru aiziešanu no valdības.

Bet zaudētāja būs ne tikai ēģiptiešu valdība, zaudētāja būs arī visa Ēģipte, kas līdz šim arabu pasaulē spēlēja pirmo vijoli.

Nav domājams, ka arabu valstis sekos Ēģiptei cīņā pret Lielbritaniju, Franciju, Turciju un ... ASV!

Notiks citādi, arabu valstis novērsīsies no Ēģiptes, lai meklētu jaunu, citu iedvesmotāju. Un iespējams, ka visas tās pasaules vadīklu, ko lasītājs skata šeit pievienotā kartē un kas sniedzas pat pāri tai, no Marokas līdz Pakistanai, ēģiptiešu valdības dvingainās domāšanas dēļ — pāriet no Kaīro uz Ankaru.

Eventuālā konfliktā starp ASV un PSRS visas moslema valstis, arī moslema valstīs, nevarēs nostāties PSRS pusē.

Ēģiptes valdība ar labām kārtīm izspēlējusi pavisam sliktu spēli, un zaudēs. Bet tā nekā cita arī nav pelnījusi. Kas kokteļē ar mēri, īpaši sarkano mēri, — nav pelnījis ilgu mūžu.

H. V.

LATVIEŠI GAUTINGAS TBC SANATORIJĀ

(Pārnesums no 2. lpp.)

Arī karavīru pensiju lietās DV Gautingas nod. vadība sadarbībā ar vācu karā invalidu biedrības pārst. ir mēģinājusi panākt mums labvēlīgu atrisinājumu. Līdz šim tas ir noticis pāris gadījumos, tot. pārējiem parēdzamas diezgan lielas grūtības, jo pensijas piešķir tikai tiem karavīriem, kas var pierādīt, ka slimojuši jau gūstekņu nometnēs vai slimojuši 6 mēn. laikā pēc atlaišanas no gūsta.

Nodaļas turpmākā darbība paredzama visciešākā sadarbībā ar Latviešu komiteju sanatorijā, ko vada A. Endziņš. Tālāk sarunā priekšsēdis A. Endziņš paskaidro, ka sanatorijas latviešu kopai atrisināmi daudz sasāpējuši jautājumi.

Viena no vissmagākajām un steidzamākajām ir mirušo tautiešu kapu uzkopšana un kapa zīmju ūzstādīšana Gautingas kapsētā. No kristīgā cilvēka viedokļa ir nepieļaujams stāvoklis, ka kapu kopiņas ir nolīdzinātas ar zemi, aizaugušas nezālēm un nezinātājam vispār nemaz nav atrodams. Uz aizpuvušiem koka krustiņiem, kas pagatavoti no 1,5 cm dēlīšiem nav ne mirušā vārda ne citu datu. Turpretī citas tautības kā: ukraiņi, poļi, lietuvieši, turki utt. ir savu mirušo kapenes pienācīgi apkopuši un uzstādījuši kapu zīmes Protams, šodien Latviešu komitejai nedz arī Daugavas Vanagiem nav vajadzīgo līdzekļu. Šeit nu sagaidām visu tautiešu un draudžu līdzdalību visā pasaulē un kristīgo atsaucību ar ziedojumiem tieši šim mērķim.

Arī 1946. g. „Draudzīgā aicinājuma" dienā nodibināta latviešu bibliotēka ilgāku laiku nav saņēsi nekādus grāmatu papildinājumus, kādēļ sanatorijas tautieši paši ik mēnesi no savas kabatas naudas atlicina 50 pf. jaunu grāmatu iegādei. Šeit būtu arī savs vārds sakāms grāmatu apgādiem un izdevējiem. Ikviens grāmatu ziedojums tiks saņemts ar visdzīlāko pateicību. Latviešu grāmata visos laikos ir bijusi mūsu tautas garīgā līmeņa cēlāja un morālā stiprinātāja. Arī šeit sanatorijā, grāmata ir garīgā spēka nesēja un psīchiskā iedvesmotāja smagō slimību brīžu pārvarēšanai.

Tāpat tautieši ļoti pri cātos, ja izdotos dabūt latviešu skaņu plates, jo sanatorijā ir plašu atskaņošanas ierīces, kas pieslēdzamas iekšējam radio tīklam. Tā būtu laiku pa laikam iespējama ikvienā slimnieku istabā dzirdēt latvisku dziesmu un mūziku.

Nākotnē ļoti smags būs drēbju veļas un apavu sagādes jautājums, jo IRO dotās drēbes un apavi ne vienmēr visiem augumiem bija piemēroti, un arī tie paši drīz vien būs nolietājušies. Vācu pārvalde par šīm lietām laikam neinteresēsies, jo arī vācu sanatorijās nekas līdzīgs nepastāv. Arī amerikāņu baznīcu organizāciju savāktās drēbes un apavi ne vienmēr ir lietojamā stāvoklī. Tā šoruden Pasaules baznīcu apvienība, Gautingas sanatorijas luterāņiem un pareizticīgiem piesūtīja 40 maisu ar drēbēm un apaviem. Atverot maisus, izrādījās, ka 70% ir pilnīgi nelietojami. Apavu lielā daļa bija bez pazolēm, ar koka zolēm, kā arī nevienādi pāri. 3 maisi dažādu drēbju gabalu atgriezumu, 4 maisi vīriešu vestu, 4 maisi dažādu bērnu spēļu lietu, 1 maiss ar dažādām salmu un papīra cepurēm utt. Tā arī labi domātā ziedojumu akcija nav sasniegusi savu mērķi, tikai izdoti prāvi līdzekļi šo mantu transportam. Var jau būt, ka garajā ceļā sūtījumi samainījušies un bikšu un svārku vietā pienākušas bērnu rotaļlietas un papīra cepures.

Arī medikamentu jautājums ne vienmēr laimīgi izkārtots, tā kā reizēm aptrūkst streptomicīna, solvotecēna u. c. dārgāku patentlīdzekļu. Dažām citām tautībām, piem., žīdiem, ir citādi. Viņu organizācijas rūpējas, lai iekārtotu pie savas komitejas medikamentu uzglabāšanas un sadalīšanas vietu. Mums šāds iestādījums var būt tikai nākotnes sapnis, ko nevar īstenot bez visu trīsdas organizāciju locekļu un tautiešu līdzdalības visā pasaulē.

Latviešu komiteja Gautingas sanatorijā visu slimnieku vārdā izsaka sirsnīgu pateicību saviem labvēļiem par līdz šim sniegto atbalstu, it sevišķi māc. A. Čopam un viņa draudzei Toronto, Kanadā, māc. K. Ozoliņam un Norvolkas draudzei Ohio, Lankasteras latviešu draudzei Pa., un Karakasas latviešu dāmu komitejai Venecuēlā. Cerams, ka devīgas rokas un sirdis Gautingas latviešus viņu bēdās un smagajā slimībā neaizmirsīs arī gaišajos priekšā stāvošos Ziemassvētkos.

Lāčplēša svētkus un Latvijas armijas dibināšanas atceres dienu š. g. 11. novembrī rīkos Daugavas Vanagu Gautingas nodaļa saviem locekļiem.

Latvijas valsts proklamēšanas atceres akta svinības š. g. 18. novembrī Gautingas latviešiem rīkos Latviešu komiteja.

Daugavas Vanagu Gautingas nodaļai domāto saraksti un sūtījumus laipni lūdz adresēt priekšn. arch. Jēkabam Veisam, un Latviešu komitejai A. Endziņam, (13b) Gauting b. Muenchen, Sanatorium A-I, Zim. 23. Germany, US Zone.

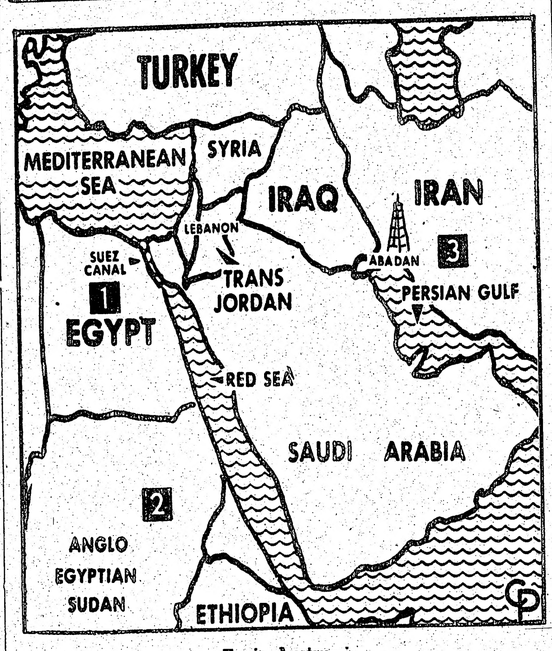

Tuvie Austrumi

TORONTO LATVIEŠU KATOĻU DRAUDZES VAKARS

Sestdien, 3. novembrī, notika Toronto latviešu katoļu draudzes tējas vakars, kur apmeklētāju skaitā bija ne tik vien Toronto latvieši, bet daudzi, kas mērojuši ceļu no citām vietām, lai noklausītos rakstnieces Birutas Senkēvičas referātu — Vakrēšanas nozīme un dubultkvarteta Kalvis dziesmas. Īsā uzrunā vakaru atklāja draudzes priekšsēdētājs K. Borisa kgs. Pēc tam B. Senkēviča referēja par senām latviešu tradicijām priekš daudz simt gadiem, aizrādot uz vakarēšanas nozīmi sabiedriskā dzīvē. Patīkami bija klausīties un dažiem vecākās paaudzes ļaudīm atcerēties tos laikus, kad latviešu meitas un dēli, tēvi un mātes, vakaros sanākdami kopā, veica dažādus darbus, meitas darinot pūru un puiši gatavojot mājsaimniecības piederumus. Programmas turpinājumā dubultkvartets Kalvis skandināja latviskās dziesmas E. Dārziņa — Nāc man līdzi, Jurjāna — Lūk rozes zied, Vītola — Nakts, Cimzes — Seglo, māsiņ, kumeliņu un Puiši meitas apsūdzēja. Brašo vīru skandinātās dziesmas sajūsmināja klausītājus, tā ka dažas dziesmas vajadzēja atkārtot.

Pēc priekšnesumiem Dr. B. Kokins pateicās referentei un dziedātājiem par jauko sniegumu, aizrādot, ka šis vakars domāts ne tik vien, lai pulcinātu latviešus savstarpīgai dzīvei un laika kavēklim, bet it īpaši, lai palīdzētu tiem, kam dzīvē klājas grūti. Visu šī vakara tīro atlikumu paredzēts nosūtīt trūkumcietējiem Vācijā. Sekoja dejas un rotaļas. ts

Tautiski Mārtiņi Toronto

Toronto Latviešu Biedrības rīkotais Mārtiņu vakars 2. novembrī izdevās labi. Sarīkojuma viesību zālē, kur uzmanīgās un laipnās komitejas dāmas ar Lediņa jkdzi un Krasta kdzi priekšgalā viesus cienāja ar mārtiņzosi un zirņiem, valdīja īsts latvisks siltums.

Tikami bija klausīties jaunās dziedones Elgas Grīnbergas pilnskanīgās balss brīvo plūdumu. Vakaram izvēlētās dziesmas labi niansētā sniegumā guva lielu atsaucību, kas izpaudās aplausos un krāšņās rozēs, ko pasniedza mākslinieci. Pavadīja pianiste Krūmkoka kundze.

Vienmēr rosīgais Fr. Aigars ar savu Dižda nci rūpējās par tautiskām dejām un ķekatām, kas izraisīja dažu labu asprātību un vairoja omulību.

Šoreiz, liekas, visomulīgāks bija pats namatēvs Kārlis Kampe, kam pie viesību galda izdevās nokārtot nopirktā Latviešu B-bas nama pārbūves darbus: latviešu rūpnīcas šefs Pauls Tilings apņēmās par brīvu ar savām mašīnām apstrādāt namam vajadzīgos kokmateriālus un tāpat par brīvu veikt vajadzīgos pārbūves darbus savā nozarē.

Lai Dievs dotu, ka omulība un saprašanās mūs pavadītu arī turpmāk visās lietās un vietās. C.

DIEVKALPOJUMS

Svētdien, 11. nov., pl. 11.00 Sv. Andreja luterāņu baznīcā, Jarvis un Carlton ielu stūrī latviešu dievkalpojums. Mācītājs A. Čops.

PAZIŅOJUMS

Latviešu rupjās un saldskābās maizes pievešana tiks pārtraukta uz nenoteiktu laiku nelaimes gadījuma dēļ. G. Putrus

DV MONTREĀLAS NODAĻAS GADA SVĒTKI

11. nov., Lāčplēšu dienā, DV Montreālas nodaļa svinēs savus pirmos gada svētkus. Pag. gada 11. nov. 34 iniciātoru sanāksmē lika pamatus nod. darbībai. Pagaidu valdē par pr-di ievēlēja plkv. Tirziti, par viņa vietnieku L.K.O.K. plkv. Veckalniņu, sekr. Osv. Kļavenieku, biedrzini Dr. Zariņu un kasieri K. Deksni. Revīzijas komisijā — A. Tīcmani, A. Gruntu un māc. A. Gaudiņu.

Lai veiktu aprūpes uzdevumu, ziedojumu vākšanu uzsāka 18. nov. svētkos, savācot $66, ko nosūtīja uz Vāciju tbc slimajiem Gautingas sanatorijā.

Nodaļu atklāja 1. janvārī. Līdzekļus papildina ar biedru naudām un DV pastmarku, Ziemsvētku kartīšu un krūšu nozīmju pārdošanu. Arī nodaļas atklāšanas vakars deva nelielu atlikumu.

Pilnsapulce valdē ievēlēja visu pagaidu valdi. Revīzijas komisijā klāt nāk E. Mazutis un Vītiņš. Par Kanadas valdes locekli ievēlēja O. Kļavenieku. Maijā nodibinājās Dāmu komiteja, kuŗā par p-ci ievēlēja V. Zariņu, par p-ces vietnieci V. Veckalniņu, par sekretāri I. Žagatu. Tagad Dāmu komiteja pulcinājusi 25 dalībnieces, kas veic svētīgu darbu, brīvajā laikā vācot ziedojumus. Atsaucība bijusi liela: savākti $300.

Savā darbā nodaļa stingri pieturas pie DV pamatprincipiem, pirmo vietu ierādot aprūpei. Paslaik aprūpē 3 invalidu un trūcīgo ģimenes Vācijā, nosūtīti $50 DVC valdei Vācijā izlietošanai aprūpes vajadzībām. Nodaļa aprūpē arī trūcīgos uz vietas un izsniegusi $50 pabalstu miršanas gadījumā.

Pastāvēšanas laikā sarīkoti vairāki koncerti un citi vakari ar mākslinieciskiem priekšnesumiem, kas vienmēr bijuši plašākie Montreālas latviešu saimē.

Drīzumā sāks darboties grāmatnīca, daudz darīts DV laikraksta izplatīšanā.

Nodaļa ir tuvu pie 100 biedru, darbs bijis sekmīgs, iegūstot tautas atsaucību.

11. nov. svinības paredzēta plaša mākslinieciskā programma.

Novēlam labu svētku izdošanos un sekmēm bagātu nākošo darba posmu.

O. K.

AMERIKĀŅI SVIN „HELAUVĪNU"

Oktobra beigās amerikāņu jaunatne piekopj izdarības, kas atgādina latviešu Mārtiņlaika ķekatas jeb budeļus, kā to sauca Zemgalē. Arī amerikāņu jaunatne vakaros salasās baros un staigā no sētas uz sētu. Tikai latvisko dziesmu un teātrisko spēku vietā tā bieži piekopj izdarības, kas no eiropiskā viedokļa nav atzīstamas. Šai apvidū parastie numuri ir: notriept svešu dzīvokļu un automobiļu logus, izslēgt kaimiņiem elektrisko gaismu, sanest svešos pagalmos vecus skārdus un atkritumus. Dažunakt no iclas tiek aizbraukts un kaut kur pamests jūsu auto un pat zirgi. Dažos pagalmos apgāztas atkritumu tvertnes. Vietējā amerikāņu avīze žēlojas, ka tiekot bojāt arī sabiedrības manta un tikuši piekauti mierīgi iedzīvotāji; laikraksti prasa policijas iejaukšanos.

Amerikāņu skolas un organizācijas pēdējā laikā gan cenšas šādas izrīcības izskaust, ieteicot to vietā glītākus paņēmienus un organizētus sarīkojumus — masku balles, gājienus u. tml. Dažviet pēdējo rīkošanā piedalās pat bazīcas. Dažuviet tomēr sastopami uzskati, ka aizliegt jaunatnei neko nedrīkstot. Tas radot psīcholoģiskus kompleksus jauniešu vēlākā dzīvē....

Atceroties jaukās Latvijas Mārtiņu tradīcijas, kad ķekatnieki staigāja pa lauku sētām un nereti parādījās arī Rīgas bulvāros, sirdī iezogas skumīga smeldze. Kur vairāk latviešu dzīvo vienkopus, tur vietā būtu arī tagadējai jaunatnei papriecāties pēc vecajām latviešu tradicijām.

Latviešu meitenes cildens piemērs

Čikagas DV Apvienībai nodots ziedojums $20, ar novēlējumu tos nosūtīt kādam latviešu karavīram, kas zaudējis veselību un būs spiests valsts svētkus vadīt kādā Vācijas sanatorijā. Ziedojuma nodevēja ir 16 gadus vecā Astrīde Polīte, kas Čikagā dzīvo kopā ar māti un mazāku brālīti. Šajā vasarā, skolas brīvlaikā viņa strādāja kādā fabrikā. Astrīdes Polītes tēvs aizvests 1941. gadā uz Sibiriju. Tēva un dzimtenes zaudēšanu Astrīde dziļi pārdzīvo, saprazdama tos karavīrus, kas, zaudējuši abus vecākus un veselību, ieslēgti vieni bargā svešumā. Viņa vēlas, lai viņas pirmos pašas pelnītos dolarus saņemtu viens no tiem daudzajiem karavīriem, kas karsti mīlējuši savu valsti, nožēlodama, ka nespēj ik vienu iepriecināt. Vēlēsimies, lai viņas piemēram sekotu daudzi.

Aizstāv baltiešus

Harrisburgas, Pensilvēnijā, preses aģentūra Reid Editorial Service ievietojusi vairākos amerikāņu laikrakstos rakstus pret laivās pārbraukušo baltiešu izraidīšanu no ASV. Rakstos norādīts, ka uzņēmīgie, nelaimīgie bēgļi pelnījuši, lai lielā brīvības un demokratijas zeme tiem neliegtu savu atbalstu; daudzi no tiem šeit atraduši jau darbu un dzīves vietu. Cik zināms, šo baltiešu paredzētā izraidīšana tagad apturēta.

Latvieši Elkhartā

Elkhartā, Indiānā ir saradušies labs pulciņš latviešu. Daudzi atbraukuši no dienvidiem. Izpelņa šeit laba, darbs dabūjams pa lielākai daļai fabrikās. Dzīvokļus var atrast pilsētas nomalēs. Satiksmei tāpēc vairāki iegādājušies auto.

ŠĪS PERSONAS MEKLE

Patvaldnieks Mirdza Lilija (Hagenfelds); Priedītis Jānis; Punkovs Ferdinands; Rutce Ansis, Helena, Valda; Rozītis Tālivalds; A. Šteinbergs (zobu ārste); Šūns Rūdolfs; Straume Adolfs Roberts ar ģim.; Tamanis Alberts; Vasilkovs Alb.; Vaitekaitis Harijs; Velihorska Velta (dz. Druviņš); Zarits Melizande; Zīmane Lidija (dz. Brechmanis).

Laipni lūdz minētos tautiešus paziņot savas adreses LNAK kartotēkai. Adrese: Latvian National Federation in Canada. P. O. Box 285 Term. "A", Toronto, Ont. Canada. Tel. PR 2823.

Bauers Mirdza; Berino Haralds; Biriņš Anna (no Eslingenas); Biters Džersijs; Blonskis W. ar kdzi: Charlie Reinis; Durmanis Antonijs; Eglīts Bonars; Fride Viktors; Dr Feders Marija; Dr. Gulens Mirdza dz. Jurjāns; Gulbis Ausma; Grunte Eduards; K. Ievnieka ģimene; Jakānis Jānis; Kauliņš Kārlis (no Svētciemas); Kupcis Pēteris; Konrāds Paulis; Krūķis Vilhelms; Lūsis Gunārs; Lūsis Gaida; Liepiņš Ernests; Līvitis Voldemārs; Paidars Rūdolfs (no Dānijas); Patvaldnieks Eduards (Hagenfeld);

DAŽOS VĀRDOS

Akls vīrs, sekojot notikumu aculiecinieku norādījumiem, Beļģijā, Luvēnas pilsētā izglābis kādu bērnu, kas slīcis turienes Dīles upē.

*

Kāds ķīniešu sarkanarmijas pārstāvis runāja Peipingas radiofonā un paziņoja, ka pēdējos četros mēnešos sabiedrība saziedojusi ap 2000 lidmašīnu.

*

Jaunu rekordiemītnieku skaitu — 6339 personas — sasniedzis Dženksona cietums, kas ir starp lielākajiem ASV.

*

No Vīnes ziņo, ka Austrijas valdība uzdevusi svītrot no darbdienu ēdienveikalu un restorānu ēdienu kartēm Vīnes šniceli, lai īstenotu valsts vadības gaļas taupības programmu.

*

Riodežaneiro jaužu pārpildītās autobuss lietusgāžu laikā uzskrējis augstsprieguma līnijas stabam. Stabs lūzis, vadi uzkrituši autobusam, elektr. augstspriegums nogalinājis 4 iekšā sēdētājus.

*

ASV gaisa spēki ieguvuši 6. ģenerāli, prezidentam Trūmenam paaugstinot Džonu Kennenu gaisa flotes taktiskās nozares vadītāju, par 4 zvaigžņu ģenerāli.

*

Skotu viskijs, Eiropas vīni un alus kopvērtībā par apm. 1. milj. dol., kas ievesti Ņujorkas ostā ar 4 kuģiem un domāti Thanksgivingdienas galdiem, būs jāsūta atpakaļ uz Eiropu, ja ostas strādnieku streiks neizbeigsies visdrīzākā laikā.

*

1500 vāciešu marsēja gar ASV bruņoto spēku augstākās vadības mītni Vācijā, Heidelbergā, lai protestētu pret vāciešu māju rekvizēšanu amerikāņu vajadzībām.

*

Berlīne ir vieta, kur Abrama Linkolna demokratijas ideāli ne tikai ziņāmi, bet arī īstenoti dzīvē — teica Rietumberlīnes virsburgermeistars prof. Ernests Reuters.

*

ASV karadienestā iesauks 235 tūkst. precētu vīriešu no 19 — 62 g. vecumam, kuŗu ģimenēs nav pēcnācēju. Iesauks arī mēnonitus, kas pārliecības dēļ bija atbrīvoti no karadienesta. Viņus iedalīs ārrindas amatos.

VALTERA ZIEDIŅA GRĀMATNĪCA

92 Morse St., Toronto, Ont., Canada. Tel. GL 8646

Nodaļas: Mrs. L. Ozolkalne, 460 E. 6-th Ave., Vancouver, B. C.; Mr. J. Dāvis, 49 Gladstone Ave, Hamilton, Ont.; Mr. J. Lūsis, 223-3rd Ave, Noranda, P.Q. (Vienmēr krājumā jaunākās grāmatas).

Pārstāvniecība ASV: Mr. A. Kalnājs, 1521 N Clyborn Ave, Chicago 10, Ill., USA. (Izpilda visus pasta pasūtījumus).

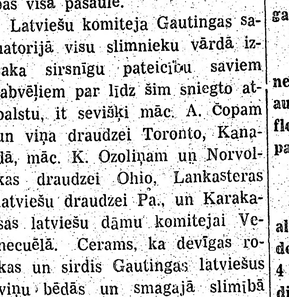

EIROPAS VĀRTOS

Dabūjamas visas jaunākās grāmatas.

TAUTIEŠU IEVĒRĪBAI

Daugavas Vanagu Teātŗa administrātors J. N. Skudra paskaidro pārpratumu novēršanai, ka Daugavas Vanagu Teātris līdz šim citu organizāciju sarīkojumos vēl nav piedalījies un līdz citu teātŗa trupu vadītājus, kā arī atsevišķas personas, kas atsevišķos gadījumos DV Teātrī darbojušās, neuzdoties par Daugavas Vanagu Teātŗa pārstāvjiem.

LUNA

FOTO STUDIJA

984 Dundas St., West, Toronto

Tel. ME 8967

(29)

Dāmu šuvēja

ZELMA BRIGADERE

pieņem darbus pēc Londonas un Parīzes modēm.

Ātrs un labs darbs.

64 Moutray St., Toronto.

Tālr. KE 4168, no pl. 2 līdz 6 p.p.

(63)

ERNAS OŠIŅAS — BĒRZIŅAS

LATVIJAS NACIONĀLĀS OPERAS

BALETA SKOLAS PAIDAGOĢES

BALETA STUDIJA

DARBĪBU SĀKS 8. G. 13. NOVEMBRĪ

Audzēkņus lūdz reģistrēties iepriekš katru dienu personīgi vai pa tālr. WA 9922 no plkst 10—11 un 5—8 vakarā

9 PEMBROKE St., TORONTO (71)

Ir pienācis laiks padomāt par

ZIEMASSVĒTKU DĀVANĀM

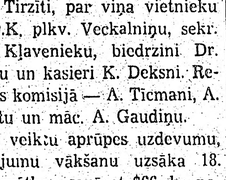

Jūs atradīsit pie mums lielā izvēlē Eiropas mākslas amatnieku darinātus priekšmetus dāvanām kā:

SKAISTUS ĀDAS izstrādājumus ar latviskiem ornamentiem, FOTOGRAFIJU ALBUMUS, VĒSTUĻU MAPES, NAUDAS PORTFEĻUS, NAUDAS MAKUS, GALDA BLOKUS, ADĪTAS un AUSTAS LIETAS, KOKGRIEZUMUS, KERAMIKU, IZSTRĀDĀJUMUS SUDRABĀ un daudz citu. Atcerieties savu piederīgo un draugu VĀRDA un DZIMŠANAS, IESVĒTĪSANAS un SADERINĀŠANĀS gadījumus ar tautiskām piemiņas lietām. Lūdzu mums pieprasīt drīzumā izdodamo bagātīgi illustrēto katalogu latviešu valodā.

Mēs esam LATVIEŠU SKAŅU PLAŠU 78 RPM sadales centrs Bagātīgā izvēlē arī Eiropas klasiskās un populārās skaņu plates, kas iespēlētas it īpaši Vācijā, Austrijā un Šveicē. Dabūjami arī 33 RPM un 45 RPM ilgspēlētāji (Long Plyers), koferveidīgie un radio plašu spēlētāji (gramofoni).

Lūdzam apmeklēt mūsu izstādi un pārdošanas vietu, kas atvērta katru darbdienu no plkst. 9 rītā līdz 9 vakarā

MĀKSLAS AMATNIECĪBA

WALTERS KOPPELS

609 YONGE ST., TORONTO, ONT., CANADA. — Tel. PR 4596

(81)

SAFE pārtikas saiņi uz Eiropu un

Speciāli Ziemassvētku saiņi uz visām Vācijas zonām

Garantējam piegādi bez muitas no mūsu noliktavas Hamburgā tieši uz saņēmēja dzīves vietu

Lūdzu pieprasiet mūsu pilnīgu cenrādi!

SAFE REG'D. — 1410 Stanley St.,

MONTREAL, P. Q. — TEL. BE 4506 (70)